

Kaasava eelarve
ideekorje.

LK. 2

Lehe persoon:
Hele Lääts.

LK. 3

Valla kaunid
kodud.

LK. 8 ja 9

Õpetajate päeval tunnustati Viljandi valla parimaid õpetajaid

5. oktoobril, õpetajate päeval, toimus Heimtali spordihoones traditsiooniline Viljandi valla haridustöötajatele pühendatud vastuvõtt.

Nagu ikka oli õhtu põhiosa tunnustamise päralt. Tänavused stipendiumid ja tunnustused andsid laureaatile üle Viljandi vallavolikogu esimees Mait Allas ja Viljandi abivallavanem Irma Väre.

Tänavu anti välja kolm nimelist stipendiumi. Aino Tamme nimelise stipendiumi pälvis Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilane **Hannah Verbeek**, Villem Reimani nimelist stipendiumi väärts Tartu Ülikooli üliõpilane **Kristin Tamberg** ja Johan Laidoneri nimelist stipendiumi pälvis Tartu Ülikooli üliõpilane **Merit Taim**. Nimeliste stipendiumitega kaasnes tänukiri, meene ja rahaline preemia.

Õhtu arendes anti üle päeva olulisemad tunnustused kategooriates Viljandi valla Aasta noor õpetaja, Aasta lasteaiaõpetaja ja Aasta õpetaja. Tunnustusega kaasnes tänukiri, meene ja rahaline preemia.

Viljandi valla 2023 Aasta noor õpetaja on Holstre Kooli klassiõpetaja **Kelli Suvi**.

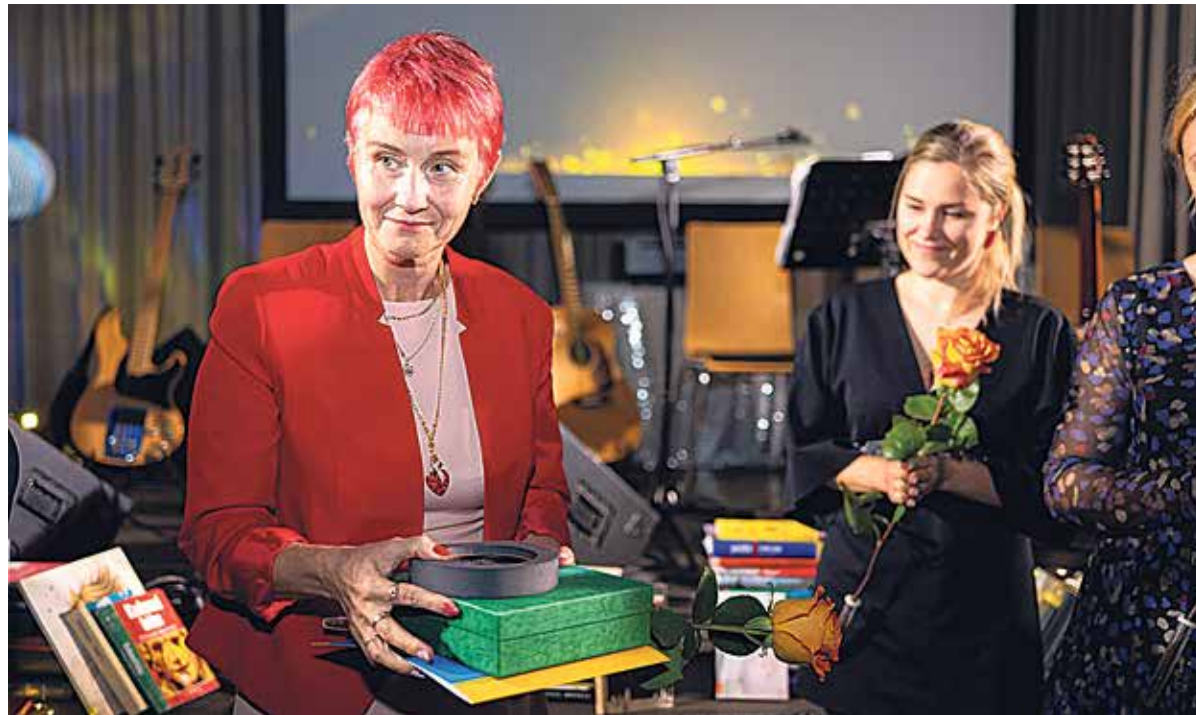
Viljandi valla 2023 Aasta lasteaiaõpetaja on Kolga-Jaani Kooli lasteaiaõpetaja **Krista Pärtli**.

Viljandi valla 2023 Aasta õpetaja on Kalmetu Kooli õpetaja **Sirje Pöder**.

Aasta õpetaja on väga pühendunud matemaatikaõpetaja ning tema õpilaste eksamite tulemused on vabariigi keskmisest kõrgemad. Lisaks matemaatika- le jagab ta õpilastele tarkusi ka majandusõppe ja rahatarkuse vallas. Tema juhendatav õpilane saavutas Eesti Panga Rahatarkuse olümpiaadil kõrge koht ning esindas Eestit Euroopa rahatarkuse võistlustel Brüsselis ning saavutas seal 6. koha. Täiskoor- musega õpetajatöö kõrvalt leiab Sirje Pöder aega jalgratturite koolitamiseks ning kooli parimatele õpilastele ekskursioonide korraldamiseks.

Musitseerisid Bonzo ja Lin- lakk koos bändiga.

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja
tegevtoimetaja

Viljandi valla 2023 aasta õpetaja on Sirje Pöder.

Fotod: Kristjan Kivistik

Kõik koos, nii nominendid kui laureaat. Aasta noor õpetaja on Kelli Suvi (vasakul).

Aasta lasteaiaõpetaja on Krista Pärtli (vasakul).

Niilusoo kohali- ku kaitse alla

Viljandi vallavalitsus otsustas 03.10.2023 korraldusega nr 466 algata- da menetluse Niilusoo kohaliku kaitse alla võtmiseks.

Loodusobjekti koha-liku kaitse alla võtmise menetluse läbiviijaks määrati Viljandi Valla- valitsuse majandusosa- kond. Loodusobjekti kohaliku kaitse alla võtmise ettepanekuga ja ekspertiisiga saab tut- vuda Viljandi Vallama- jas (Kauba tn 9, Viljandi linn), Kolga-Jaani Rahva- raamatukogus (Viljandi mnt 6, Kolga-Jaani) ja Viljandi valla veebile- hel www.viljandivald.ee perioodil 11.10.2023 – 08.11.2023. Looduskaitse- seaduse § 9 lõike 71 sätestatud vastuväidete ja ettepanekute esitamise tähtaeg on 08.11.2023.

Ootame MTÜde projekti- ja tegevustoetuste taotlusi

Vallavalitsus ootab 1. novembriks MTÜde projekti- ja tegevustoe- tuste taotlusi.

Toetust saavad küsida valla elanike ja/või valla avalikes huvides tegut- sevad mittetulundus- ühingud ja seltsingud. Vormikohased taotlused esitatakse vallavalitsuse- le etteulatuvalt järgneva aasta tegevusteks. Toe- tuste otsused teeb valla- valitsus pärast 2024.aas- ta eelarve vastuvõtmist.

Taotluse esitamiseks kasuta mugavat elekt- roonilist live-keskkonda SPOKU. Nii on kindel, et kõik vajalikud ja kohus- tuslikud andmeväljad saavad täidetud ja taot- lus vormikohaselt esita- tud. Mittetulundusliku tegevuse toetuse taotle- misega seonduv info on leitav valla veebilehelt: viljandivald.ee/tegevus- toetuse-taotlemine

Lisainfo: Kogukonna- töö spetsialist Liia Sirel, tel 5345 4358 või liia.sirel@viljandivald.ee

OSAKONNA JUHI VEERUD

1.oktoobril tähistati eakate päeva ja 2. oktoobril toimus Viljandimaa Pensionäride Liidu eestvedamisel iga-aastane eakate liikumispäev Viljandi järve ääres staadionil, kus kohal olid ka Viljandi valla eakad! Aitäh, et liigute ja olete teistele eeskujuks! Foto: Irma Väre

Loome koos, teeme koos – Viljandi vald 10!

Nii nagu ütleb Viljandi valla arengukava aastateks 2022-2030, lähtub Viljandi vald enekõike inimesest ja tema heaolust. Arendustegevused on suunatud sellele, et vallaelanik oleks õnnelik, terve ja haritud, tehes eneseteostust võimaldavat tööd. Meie üheks olulisimaks väärtuseks on koostöö ja sidusus ning haridus- ja kultuurivaldkonnas on just see meie tegemiste kandvaks mõtteks.

Suvest võtame kaasa sooja mälestuse 20. augustil Holstre-Polli Spordikeskuses toimunud Viljandi valla külade päevast. Päev täis sporti, mängu ja ühiseid jõukatsumisi nii suuretele kui väikestele toid meis tugevamat tunnet, et oleme kõik üks Viljandi vald.

September-oktoober on kaasava eelarve ideede kogumise aeg. Kui Sinul, hea lugeja, on mõni vahva mõte, mida võiks oma piirkonnas ellu viia, siis kaasa kogukond (vajadusel valla spetsialiste) ja aruta idee läbi, tehke jooniseid, fotosid, pidage nõu ja võtke pakkumisi ettevõtelt, kes sarnaseid asju ellu on viinud ning esitage idee 25. oktoobriks!

Iga-aastase valla kaasava eelarve konkursi eesmärk on anda vallaelanikele võimalus otsustada, kuidas kasutada osa vallaelarvest avalikes huvides ja erinevate ideede poolt saavad hääletada kõik valla elanikud. Tunneme rõõmu, et septembri algul valmis järjekorras juba kolmas kaasava eelarve võidu idee töö, nimelt avati Vana-Võidu külas mänguväljak-seiklusrada, mis toob avastamisrõõmu ja lusti pere väiksematele nii lähemalt kui kaugemalt. 2024. aastal võib aga teoks saada just Sinu idee!

Septembris leidis juba kümnendat korda aset üle-eestiline sündmus "Maal elamise päev". Kui algselt korraldati seda soovist inimesi maale elama meelitada, siis tänaseks on nimi küll jäänud samaks, kuid eesmärk on muutunud.

Haldusreformi järgselt on omavalituste alad muutunud suuremaks ning maal elamise päeval on võimalik ühe kandi inimestel tutvuda teise kandi inimeste tegevusega, loomulikult pole kadunud ka soov tõsta teadlikkust maal elamise eelistest ning tutvustada vallas pakutavaid avalikke teenuseid.

Selle päeva oluliseks osaks on ettevõtjate tegevuse tutvustamine ja päev on ka kogukonnas omavahelise suhtluse käivitajaks - ainult koos teeme suuri ja ägedaid asju. Oleme väga tänulikud kõikidele ettevõtjatele, asutustele ja kogukondadele, kes oma ukseid 23. augustil külastajatele avasid.

Kultuurimaastikul on 16.-22. oktoobril ees ootamas Eesti Rahvamajade nädal, kus sel korral tegutseme peal kirja all "Koostöö" ning Viljandi vallas tähistame seda käsikäes raamatukogudega, sest 20.-30. oktoobril saavad toimuma üle-eestilised raamatukogupäevad. Pimedad ja sünged öhtud on ees ootamas, kuid ärge laske end heidutada, vaid olge varmad osa saama ägedatest sündmustest meie rahva- ja külamajades!

Jaa pampampapaa -5. novembril tähistab Viljandi vald 10. sünnipäeva! Siit üleskutse – teeme sedagi üheskoos! Sünnipäevalaps kutsub kõiki ühise laua taha Heimtali spordihoonesse, et korraldada koos teiega üks mõnus pühapäeva pidupärastlõuna – jälgi hoolega reklaami Viljandi valla veebikanalites ja vaata hoolega ka meie lehe viimast külge!

Ja nii me toimetamegi – ikka koos oma inimeste ja kogukondadega – loome koos, teeme koos!

Evelyn Härm,
haridus- ja kultuuri-
osakonna juht

Kaasav eelarve ootab lennukaid mõtteid!

Liia Sirel
Kogukonnatöö
spetsialist

Kaasava eelarve raames saab oma mõtteid esitada igaüks. Ettepanekuid saab esitada kuni 25. oktoobrini.

Kui sul on mõni vahva idee, mida võiks oma piirkonnas ellu viia, siis kaasa kogukond ja aruta mõtteid läbi, kaasake vajadusel valla spetsialiste, tehke jooniseid, fotosid, pidage nõu ja võtke pakkumisi ettevõtelt, kes sarnaseid asju ellu on viinud. Veenduge, et kavandatav investeeringuobjekt on seotud Viljandi vallaga, oleks avalikult kasutatav kõigile valla elanikele ja sellest ei tekiks ebamõistlikke kulusid valla järgnevat aastate eelarvetele. Investeering peab jääma vahemikku 5 000 – 50 000 eurot.

Võidu idee selgitavad välja

valla elanikud hääletuse teel ja see viiakse ellu 2024. aastal. Kui esimesel aastal läks võit Täna-silma jõe äärde ja valmis uhke ujumiskoht koos ujusildadega, teisel aastal napsas võidu Päril küla ja valmis mänguväljak, siis käesoleval aastal sai Vana-Võidu kogukond oma kodukandi laste rõõmuks vahva mänguväljaku koos seiklusrajaga, ka piirkonna väärikaid rõõmustavad mõnused istumiskohad, mis mänguala lähistele üles seati.

Kaasava eelarve eesmärk on parandada kogukondade vahelist koostööd, suurendada kodanikuaktiivsust ning ärgitada inimesi kaasa mõtlema ja kaasa lööma uute ideede elluviimisel, et suurendada kogukonnatunnet ja luua lisaväärtust piirkonnale.

Ettepanek peab sisaldama:

- 1) esitaja nime ja kontaktandmeid (telefon või e-posti aadress);
- 2) nimetust (lühike fraas, mis iseloomustab ettepaneku sisu);
- 3) kirjeldust, eesmärke ja olulisust valla jaoks;

4) võimalusel kavandit koos hinnapakkumusega, mis annab selge abistava info ettepaneku elluviimise võimalikkuse hindamiseks;

5) sihtrühma, kes saavad probleemide lahendamise või uue võimaluse loomisest otsest kasu, hinnanguline sihtrühma suurus, vanus jm olulised tunnused;

6) muud infot, mida ettepaneku esitaja peab oluliseks (sh eskiis, joonis, foto või muu info, mida oleks vajalik teada ettepaneku hindajatel).

Millal ja kuidas ettepanek esitada?

Ettepaneku saab esitada VOLIS keskkonna kaudu, digitaalselt allkirjastatuna e-posti teel aadressile viljandivald@viljandivald.ee või paberkanalil allkirjastatuna aadressile Kauba tn 9, Viljandi linn, 71020, Viljandimaa. Ettepanekute esitamisest leiad rohkem infot valla veebilehelt: viljandivald.ee/et/kaasav-eelarve-2023/2024

Lisainfo: Liia Sirel e-post liia.sirel@viljandivald.ee tel 5345 4358

Kuulutati välja ideekonkurss "Mulgimaa väravad"

Avatud on ideekonkurss "Mulgimaa väravad", mille eesmärgiks on leida sobivad kavandid mulgilike kunstiliste suurvormide rajamiseks kolmele ringristmikule Viljandi-, Mulgi- ja Tõrva vallas.

Mulgimaa Arenduskoja poolt ellu kutsutud konkursile on osalema oodatud nii professionaalsed kunstnikud, arhitektid kui ka kõik huvilised, kes sooviks anda oma panuse Mulgimaa avaliku ruumi väärimiseks.

* Konkursi käigus valitakse välja kolm võidutööd, mis hõlmavad tulevikus kaunistama Ab-

ja-Paluoja, Viiratsi ja Tõrva linna ringristmikke.

* Kavandatavad teosed peavad olema mulgiteemalised ning arvestama iga piirkonna eripäradega, kuid andma kinnitust, et viibitakse Mulgimaal. Parimaid ideekavandeid ootab rahaline preemia.

Viljandi vallavanem Alar Karu: "Hea meel on tõdeda, et oleme üha rohkem ühiselt mõistma hakanud kunsti väärikust ja olulisust avalikus ruumis. Mulgid on läbi aegade olnud eestvedajad uute ideedega ja silma paistnud hariduse ning

kunsti tähtsustamisega. Usun, et "Mulgimaa väravate" projekt toob meie Mulgimaa avalikku ruumi juurde palju kunstilist emotsiooni ja mulgilike märke ning märkamist, et oled just siin Mulgimaal."

* Ideede esitamise tähtaeg on 5. november ja tulemused kuulutatakse välja novembri lõpus.

Preemiafondi suuruseks on 9000 eurot, mis jagatakse kolme võidutöö vahel – oma idee võid esitada kõigile kolmele ringristmikule ehk võita kogu preemiafond!

Toimetus

Väärikate Kogu külastab 27. oktoobril Pärsti

Väärikate Kogu külastab 27. oktoobril Pärsti Pansionaati, Pärsti lasteaeda ning Pärsti raamatukogu ja muuseumi.

KAVAS:

10–11.15 Pärsti Pansionaadi külastus (ringkäigu teeb Pärsti Pansionaadi juhataja Le Hussar).

11.30–12 Pärsti mõisalasteaia külastus.

12–13 lõunaamps (pirukad, kohv-tee).

Päikesekiire lasteaeda tutvustab direktor, Astra Jamnes

13–14 Pärsti raamatukogupunkti ja muuseumi külastus (Olga Sööt)

Koguneme Pärsti Pansionaadi ees, seekord oma transpordiga. Osalemisest teatada tel 53505083 või lykirt58@gmail.com (Ly Kirt)

Hele Lääts on Vana-Võidu rahva hinnangul kogukonna hing

Valla kaasava eelarve konkurssid on lisaks sellele, et mõni paik saab millegi vajaliku võrra rikkamaks, olnud ka väga õpetlikud. Näiteks on selgeks saanud, et võidab ikkagi see küla või asum, kus on tugev liider. Erandiks ei olnud ka möödunud aasta konkurss, kus võidu võttis Vana-Võidu küla, kus eestvedajaks kogukonnaaktivist HELE LÄÄTS. Temaga saamegi nüüd lähemalt tutvavaks.

Kõigepealt teist endast, kust pärinate, millega olete tegelenud, millega tegelete tööalaselt praegu.

Väikelinn Viljandi on mulle väga südamelähedane, sest nii lapsepõlve tore aeg kui ka pärast ülikooli töölased toimetamised on möödunud Viljandimaal. Nagu enamus noori, olen ka mina alustanud restoranis teenindajana. Väga rikastav kogemus koos vahva tiimiga. Sellest ajast olen saanud endale ka toredad sõbrad, kellega maailma asju arutame. Edasi liikusin tööalaselt logistikasektoris, hetkel töötan tehnoloogia ettevõttes. Mulle meeldib asjaajamine ja väiksemate ürituste, sündmuste korraldamine. Kogukonnas on imeline võimalus kõike seda praktiseerida ja ellu viia.

Praegune töökoht on teil Cleveronis, olete ise küsimustele vastates öelnud, et see töökoht paneb teil silmad särama?

Tuleb leida oma töös see miski, mis käivitab ja paneb silma särama. Mul on ülim rõõm, et saan oma töö rollis igapäevaselt lahendada väljakutseid väga erinevatel teemadel. Iga päev kas kogen või õpin midagi uut ja see on väga arendav. Lisaväärtust loob ka see, et mul on armas kokkuhoidev tiim, kellega on lust koos töötada.

Mis paneb Vana-Võidus silmad särama?

Viimati kogukond üllatas mind kingiga, mis paneb lisaks silma säramisele ka südame kiiremini põksuma. Kogukond kinkis mulle pärast kaasava eelarve mänguväljaku avamist uhke tiitli, mis meie mänguplatsil pink-kiie kaunistab – Kogukonnahing 2023. Kirjeldamatu imeline tunne ja see ongi see energia, mis ma kogukonnaga koos töötades tagasi saan, mis annab tohutult jõudu ja särsu.

Te pole ju sünnipärane vana-võidukas. Millal siia elama asusite ja miks?

Vana-Võitu ostime oma kodu 10 aastat tagasi, sest minu elukaaslase lapsepõlv möödus siin. Mu enda lapsepõlv on kulgenud Viljandimaal, Vardja külas, kus on ka tegus külaselts.

Milline küla üldse on Vana-Võidu, palun iseloomustage mõne sõnaga.

Turvaline, rahulik ja ühte hoidev linnalähedane väikeküla, kus on hea mõnus elada ja lastel tegutseda lummava looduse keskel, ürgoru kaldal. Asula keskmis on meil vabariigi kauneim kutsukool. Meil on palju ettevõtjaid: Nordwood, Arnika Ilutulestiku Keskus, Vana-Võidu autokeskus,

Vana-Võidu külalsetsi juhatuse liige Hele Lääts sõna võtmas mänguväljaku-seiklusraja avamisel.

Foto: Liia Sirel

Nuiamäe tallid, pood, lasteaiad, aiand, Sushiamps, Mulgimadin.

Lõite Vana-Võidu külalsetsi, mille eesmärgiks võtsite?

10. mail 2023 osales külalsetsi asutamiskoosolekul 12 küla elanikku, mille üle mul väga hea meel oli. Meil on tublid juhatuse liikmed Kaia Kütt, Margus Jõeeste ja mina. Külalsetsi üllas eesmärk on küla heaolu arendamine läbi erinevate tegevuste, ürituste, arenduste. Püüame kaasata välisfinantse erinevate projektiprogrammide kaudu – ikka selleks et meie kogukonna heaolu kodupaigas kasvaks, näidata, et ka elu maal on võimalik.

Kuidas olete inimesi kaasa tõmmanud kogukonna ettevõtmistesse?

Kui alustasime nii 8 aastat tagasi, olid mitmed tegevused seotud lastega – näiteks ühismänguplatsi rajamine, siis juba lisaatraktsioonid, batuut jne. Tegime teoks ka meie suvise unistuse jäätisepäevast, mis on saanud sündmuseks juba teist aastat järjest. Ikka selleks, et lastele luua äge lapsepõlv, mida nad sooja tunde meenutaksid ja kunagi ka oma lastele sarnast sooviksid ning ise tagasi tuleks oma kodukohta. Ja nii on

need ideed kasvanud, mõeldes nüüd juba kõigi vanuse- ja sihtgruppidele, mitte ainult lastele. Südantsoojendav on, et järjest rohkem inimesi osalevad, küsivad, otsime koos parimaid lahendusi, arutame teemasid erinevate vaatenurkade alt. Infokanaliks on meil oma küla Facebooki grupp, kus on üle 100 liikme, jagame sagedasti teavet nii erinevat ürituste, külaaudiste ja muude üleskutsete ja mõtetega.

Vana-Võidu mänguväljaku idee võitis valla kaasava eelarve konkursi. Vana-Võidu pole vallas suurima elanike arvuga koht, seetõttu küsin, kuidas võit tuli?

Pingutasime võiduka lõpuni. Kogu hääletuse aja tegelesime kahe suunaga – töömeeste kaasa eelarve, kui võimaluse kaasa rääkida, kuhu osa valla eelarvest investeeritakse avalikes huvides. Teiseks suunaks oli siis oma küla projektile, mänguväljaku-seiklusrajale toetajaid leida. Oma projekti nähtavaks tegemiseks kasutasime erinevaid digikanaale, loovaid videosid, lendlehti, otsesuhtlust, kus iga meie sõnum oli läbi mõeldud. Maret Tigasing on meie küla digivõlur ja copywriter – temaga koos said hääletuse ajal turundussõnumid kirja.

Aga teisedki kogukonnas panustasid oma võimaluste piires: kes jagas lendlehti, kes aitas videot ülesvõtetel, kes jagas suuliselt teavet, kes telefonis, kes sotsiaalmeedias jne. Panuse andsid kõik külaelanikud, suhtlus käis meil hommikust hilisõõni, et üksteist motiveerida ja utsitada infot levitama. Aitäh veelkord kõigile, kes uskusid meie projekti ja toetasid seda oma häälega!

Miks valisite just mänguväljaku?

Lapsi on meil külas palju ja aina tuleb juurde. Senini rahastasime ise oma iserajatud avalikku mänguplatsi. Aga nõnda, vaid oma kogukonna inimeste finantsidega, polnud see enam jätkusuutlik. Oli suur vajadus luua turvalisema ja mitmekesisema atraktsioonide valikuga uus mänguväljak eri vanusegruppidele. Ikka selleks, et saada lapsed ekraanidest eemale. Mänguplatsil õpivad nad sotsiaalsust, üksteisega arvestamist, konfliktide lahendamist ja muidugi arenevad nad füüsiliselt ronides, turnides ja seda kõike oma kodu lähedal.

Teie püüdlusi on märgatud, pälvite tänava aastal kogukonna

estvedaja stipendiumi. Teie retsept – mida peab tegema eestvedaja, et olla edukas.

Võib olla seda peaks küsima kogukonna liikmetelt. Aga kindlasti peab eestvedajal olema siiras tahe ja positiivsus, soov vabatahtlikult kogukonnas tegutseda, seda ilma miski tagamõtteta. Eestvedajal tuleb leida ühistegevusi, sündmusi, mis tegelikult liidavad ja siis ka neid korraldada. Tuleb luua oma kontaktvõrgustik kohalikega ja kui juba kogukond on kaasatuli, siis saab siit minna aina paremaks.

Mis on külalsetsi järgmised eesmärgid?

Järgmise aasta siht on oma küla jaanipäeva traditsioon taastada. Kindlasti on mitmeid väiksemaidki ühissündmusi – hoovikohvik, ühiskokkamised ja koostöö VIKK'ga (Viljandi Kutseõppekeskusega), kes samuti korraldab põnevaid sündmusi. Palju räägitud tervis ja liikumine on ka meie jaoks olulised, ses suunas on mitmeid plaane sihilikult.

Ja ohutu liiklemine – on ootus, et ka meie külla jõuaks lähiaastatel kergliiklustee ringraja äärde, et elanikud ja õpilased saaksid ohutult liigelda maantee ääres, ühtlasi sellega soodustada ka liikumist Viljandi suunal jala, rattaga, tõukerattaga. Ja kunagi kui rohkem raha ja saunaperemehe leiame, on suur soov ellu äratada see väike, keset küla asuv roosa maja – laupäevane külasaun!

Pisut ka pereelust?

Pere on minu elukaaslane ja lapsed. Minu kahene Stella ja 9 aastane Sten on nagu päike minu igas päevas koos oma krutskitega ja siira olemisega. Ilma nendeta oleks elu igav! Tähtis roll on ka mu sõpradel ja õdedel, vennal, emal ja isal, kes alati on valmis nõu andma ja mind toetama!

Mulle meeldib toimetada aias, olen korilase tüüpi – kõik talvarud – moosid, kompotid – meisterdan rõõmuga ise.

Intervjueris **Raivo Lott**

Foto külalsetsi asutamiselt, seltskonna taga on kunagine Vana-Võidu saun, mis aga loodetakse kunagi taas ja ikka saunana, kasutusele võtta.

Foto erakogust

Viiratsis valmistatakse ookeanidel seilavatele luksuslaevadele sisustustooteid

Selleks, et sünniks järjekordne lugu sarjast "valla ettevõtte", istusime abivallavanem Alver Pähkliga autosse ja sõitsime Viiratsisse, kus asub ettevõtte nimega Model Metal OÜ. Meid võttis vastu osajuhingu tegevjuht ja omanik Rivo Kigaste.

Firma toodab metallist mööblisid sisustustoodetele. Toodete valmistamisel kasutatakse toormaterjalidena terast ning roostevaba terast. "Meie kogenud meeskond saab pakkuda mitmesuguseid tooteid tänapäevasele mööblile või igale tootjale, kellel on vaja ainulaadseid metallkomponente", räägib Kigaste.

Lõppkliendid firmas valmistatud toodetele asuvad peamiselt Põhja- ja Lääne-Euroopas. Oma kaupa müüakse läbi erinevate Eesti mööblitootjate Soome, Norrasse, Rootsi, Saksamaale ja Itaaliasse. Firmajuht Rivo Kigaste rõhutab (aimatava muigega), et Venemaaga koostööd ei tehta.

Jutt libises personali peale. Selgub, et firma Model Metali töötajad teenivad keskmiselt Viljandi maakonna keskmist palka. "Töötajad on püsima jäänud ja meile soovitakse tööle tulla, seepärast personaliotsinguga enam vaeva ei pea nägema", räägib Kigaste. "Töötajad on meil kõik Viljandimaalt – 60% meie töötajast elavad Viljandi vallas ja 40% Viljandis," annab firmajuht teada.

Jutt läheb majandusoludele. "Tegelikult annab majanduslangus ikka ennast tunda. Osa kliente on meie jaoks kaduma läinud ning aasta alguses oli tööd tavalisest ikka vähem, kuid olime eelmisel aastal selleks valmistunud ning kogusime selleks rasva," nendib Kigaste.

Miks paikneme Viiratsis? "Siin oli pulbervärvimine, mida meil on detailide tootmiseks tarvis ja siia ehitati meile ka hooned, kõigepealt vana osa ja nüüd hiljuti sai valmis ka uuem ja suurem osa. Viiratsis on tore töötada – mida rahulikum, seda parem. Mul on kodunt, Viljandist, ka lähedal tööle tulla", võtab Rivo Kigaste teema kokku.

Firma Model Metal OÜ tegevjuht ja omanik Rivo Kigaste (vasakul) ja Viljandi abivallavanem Alvar Pähkel.

Fotod Raivo Lott

2022. aastal tehtu näiteid:

- * Luksuslikule ekspeditsiooni kruisilaevale Sildiana tehti meeskonna trepikodadele roostevabast terasest piirded ning käsipuud.
- * Kruisilaevale MS Nordkapp valmistati kajutite voodiraamid.
- * Kruisilaevale Carnival Celebration tehti väliteki metallmööbel.
- * Yotel Founex Geneva hotellile valmistati numbritubade voodiraamid.
- * Hariduse tn 12 luksuslikule korterelamule Viljandis valmistati metallist sise- ja välitreppide piirded ning prantsuse stiilis rõdud ning varikatused.
- * Hotell NOOK sai metallist sisustustooted.
- * Luksuslikule ekspeditsiooni kruisilaevale SH Vega valmistati meeskonna trepikodade roostevabast terasest piirded ning käsipuud.

Hiljuti sai valmis firma uus majaosa, mis annab tööks ka oluliselt rohkem ruumi.

Model Metal OÜ toodab metallist mööblisid sisustustoodetele.

Millega ettevõtte tegeleb?

Eritellimusmööbli metallist osade tootmisega.

Kui kaua olete tegutsenud?

Viis ja pool aastat.

Kuidas ettevõtte läheneb?

Prognoosipäraselt ehk teisi ti oeldes läheb aina paremini.

Töötajatest on selle ajaga saanud meeskond, kes ühiselt tajuvad eesmärke ja vastutust.

Kui suur osa töötajatest on Viljandi valla elanikud?

62.5% töötajatest elab Viljandi vallas ehk 8-st töötajast 5.

Mille üle tunnete ettevõttes heameelt?

Ettevõtjana tunnen kõige enam heameelt töötajate üle, kes on panustanud meie ettevõttesse oma kõige kallimat vara ehk aega ning aidanud meil kasvada täna just selliseks ettevõtteks nagu me oleme – usaldusväärne koostööpartner oma klientidele.

Ettevõtte nimi: Model Metal OÜ

Asukoht: Iva tee 20, Viiratsi, Viljandimaa, 70101

Omanik: Rivo Kigaste

Tegevjuht: Rivo Kigaste

Töötajate arv: 8

Käive: 592 000 eurot

Kasum: 92 000 eurot

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja
tegevtoimetaja

Küla lugu: Meleski

Meleski on küla Viljandimaal, Viljandi vallas Põltsamaa–Vaibla maantee ääres. Meleski küla läbib Põltsamaa jõgi. Aastate jooksul on külaelanike arv Meleskis muutunud nõnda: 2023 – 35; 2011 – 70; 2000 – 137; 1989 – 172; 1979 – 230 (Wikipedia).

Meleski täna

Meleski küla on Viljandimaal mitu sajandit olnud üks nimekaim ja rahvarohkeim küla. Seda tänu klaasitööstusele, mis alustas juba 1792. aastal. Aga nagu suurtööstustega ikka vahel läheb - siis kui tootmine lõpeb, hakkab ka küla hääbuma.

Ent külas elatakse tänagi. Meiega koos tuli Meleskisse kaasa ka sealne elanik Astrid Dreving, kellel on külas oma klaasimuuseum. Klaasimuuseumis eksponeeritakse toodete valikut, mida Meleski klaasitööstuses kahe sajandi jooksul tehtud on. Tema palub ka, et ajalehe loos külast sellist muljet ei jäetaks, et Meleski nüüd hoopis surnud on.

Ei hoopiski. Meleski 35 elanikku elavad oma elu. Kes ja kui palju külas hetkel inimesi tegelikult elab, on Drevingi sõnul raske isegi öelda, aga majades elu käib.

Küll pole külas enam poodi ega raamatukogu, kus Astrid ligi 20 aastat töötas. Nüüd käib ta tööl Tānassilma raamatukogus.

Kord nädalas, reedeti käib kaubaauto, kust siis külarahvas esmavajalikku osta saab. Poes käiakse Kolga-Jaanis. Buss teeb

sealkaudu tiiru ja peatub pool tundi, siis võtab poelised peale ja tuleb Meleskisse. Traditsioonilist kogukonna elu külas pole, küll aga võetakse osa valla poolt algatatud kogukonna üritustest ja ettevõtmistest.

Mis aga Meleskis ikka huvi äratav on se-sama klaasimuuseum, millega Astrid Dreving aina toimetab. Siia on sattunud ka külastajaid välismaalt, sõnab Dreving. 2002. aastal loodud muuseumis on välja pandud ligi 1000 klaaset. Kogu annab hea ülevaate aegade jooksul Meleski klaasivabrikus valmistatud erinevatest klaasesemetest. Samuti on fotosid, dokumente ja tööriistu. Meleski klaasivabrik töötas aastatel 1792–1987.

Rõika-Meleski klaasivabrik

oli aastatel 1792–1914 Viljandimaal (Rõikal ja Meleskis) töötanud ettevõtte, mis tootis peegleid. Ettevõtte kuulus pikka aega (1792–1913) Amelungide perekonnale.

Aastal 1794 avati Rõikal peeglitöököda ja aastal 1796 Meleskis klaasikoda. 19. sajandi algul töötas ettevõttes üle 500 inimese ja tollal oli see Eesti suurim käitis. Vabrikute aastatoodang oli 19. sajandi algul 32 000 peeglit. Toodang eksporditi peamiselt Venemaale, Rootsi ja Lõuna-Ameerikasse.

Aastatel 1864–1866 klaasivabrik rekonstrueeriti ja ehitati uus Siemensi klaasiahi ja klaasipuhumine asendati tahvelvaluga. Vabrik müüdi 1903. aastal Peter-

buri äri-mehele Tubinile.

Eesti iseseisvumise järel omandas ettevõtte eesti äri-mehe Jüri Toss ning 1922. aastal alustas Meleski vabrik pudelite valmistamist. Rõikal peegleid enam ei tehtud, selle vahetas välja jahu-, villa- ja metsatööstus. 1924. aastal rentis klaasivabrik Eesti klaasi legendiks kujunenud, tänasest Viljandi vallast, Oiult pärit Johannes Lorup, kel olid laialdased, Saksamaalt ja Tšehhist omandatud klaasivalmistamise teadmised. Aastail 1924–1928 tegutses Meleskis klaasitööstuskool.

Esimene Eesti Vabariigi aegne suurärimees Johannes Lorup oli sihikindel tüüp, kes rajas rahvusliku klaasitööstuse, ajas konkurendid pankrotti ja hoiwas kartellileppega kogu Eesti turu ning oli samas oma töötajate seas väga armastatud.

Viimane suurtellimus – 1,6 miljonit vahuveinipudelit Nõukogude Liidule – jäi Lorupil aga täitmata, sest Nõukogude võim võttis talt esmalt vabriku ja seejärel vangilaagris ka elu. (Lõigud valitud teatmeteostest)

Tehase üürrike taassünd

Veel korra ärkas Meleski klaasitehas pikast unest. Seda tänu kultuurile.

Meleski elanik ja klaasimuuseumi omanik Astrid Dreving. Foto: Rain Porss

Klaasitehas elustus korraks 2011. aastal kui toimusid etendus "Läbi klaasi" ja näitus "Salasilm". Foto: Tõnu Karu

2011. aasta augustis toimusid Meleski klaasitehas Uga la etendused "Läbi klaasi", mis andsid ülevaate tehases aastakümnete jooksul toimunud. Teatri tarvis kirjutas teksti Mats Traat, lavastas Priit Pedajas.

Samal ajal avati tehases ka tuntud kunstnike Meeli Kõiva ja Kateriin Rikkeni klaasi- ja valgusnäitus "Salasilm". Rahvusvaheliselt tunnustatud kunstnik Meeli Kõiva esitles sel näitusel ka videot oma töödest.

Etendus oli publiku hulgas väga populaarne ja läks kuni lõpuni täissaalidele. Näitus oli seetõttu üks tolle aasta külastatavamaid Eestis.

Kunstnik Meeli Kõiva esitles tol näitusel oma klaastöid ja videot.

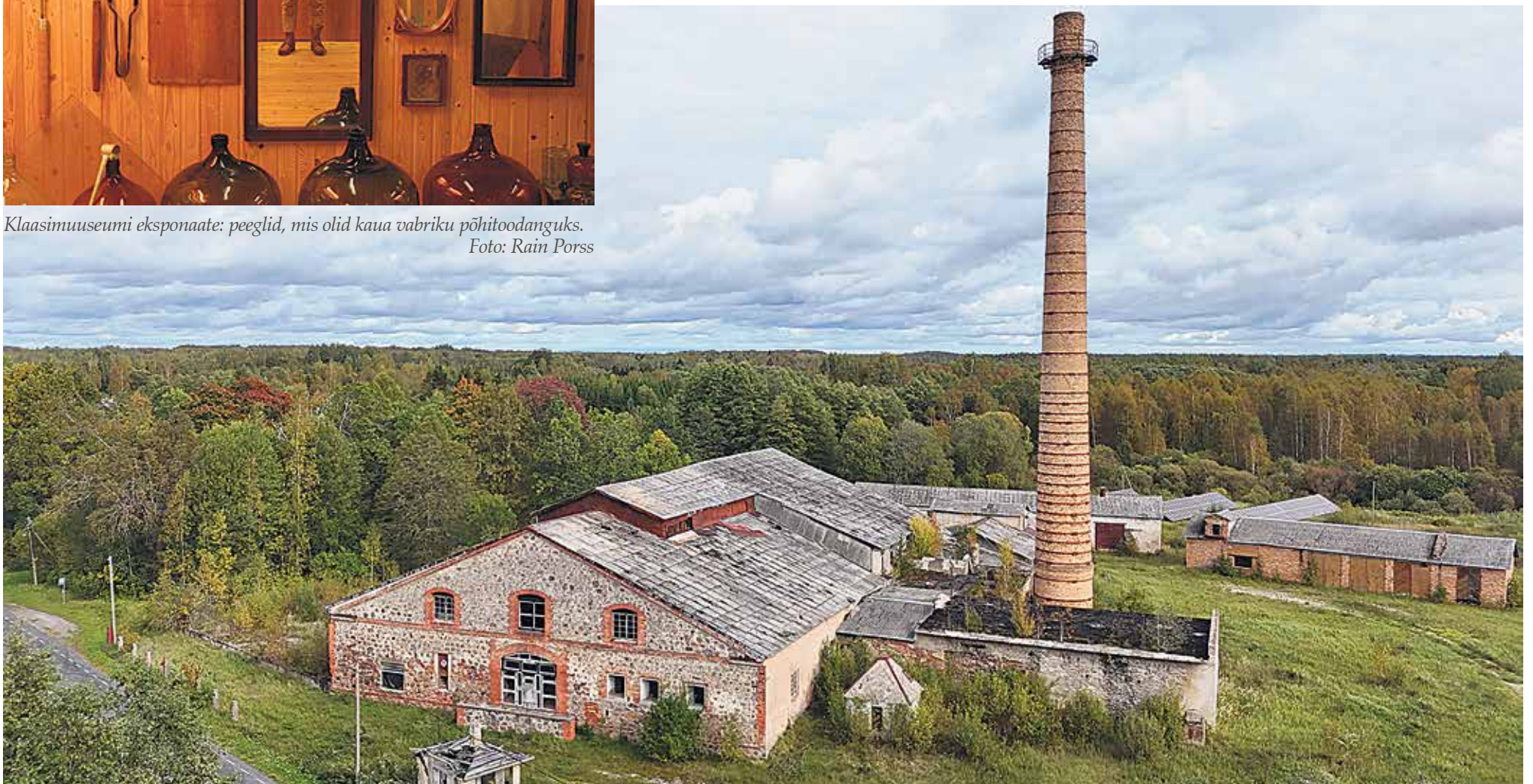
Foto erakogust

Nõnda on just kultuuri ja kaunite kunstide nõiduslik puudutus see, mis äratav uuele elule ja tähendusele juba unustatu.

Raivo Lott

Klaasimuuseumi eksponaate: peeglid, mis olid kaua vabriku põhitoodanguks. Foto: Rain Porss

Siin, Meleski klaasivabrikus, toodeti klaasist tooteid ligi kaks sajandit. Praegu valitseb siin vaikus.

Foto Rain Porss

Vallavolikogu 28. septembri istungil:

1. Otsustati vastu võtta muudatustega Viljandi valla arengukava aastateks 2022-2030.

2. Otsustati vastu võtta Viljandi valla eelarvestrateegia aastateks 2023-2027.

3. Otsustati vastu võtta Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023-2027.

4. Otsustati määrata Viljandi valla 2023-2025 aasta raamatupidamise aastaaruannete auditi jaoks Audest Audiitorteenuse Osaühing.

5. Otsustati seada Leie külas Kooli kinnistule hoonestusõigus eelläbirääkimistega pakkumise teel.

6. Otsustati võõrandada
1) hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 7, Viiratsi alevik.
2) Viljandi vallale kuuluvad

Septembri vallavolikogu istung toimus Viiratsi koolis. Foto erakogust

Mägestiku kinnistu ja Lageda kinnistu.

7. Otsustati lõpetada ja kinnisturaamatust kustutada kinnisaja kasuks seatud realservituud Puiatu külas, Kooli tee 3 hoonestusõiguselt.

8. Otsustati tuvastada:

1) Viljandi vallas Järtsaare kü-

las Nigula katastriüksusel asuva elamu peremehetus;

2) Viljandi vallas Väike-Pikru külas Väike-Pikru katastriüksusel asuva ehitise, laut-küüni peremehetus;

3) Viljandi vallas Suislepa külas Linnu katastriüksusel asuva ehitise, puurkaevu peremehetus.

9. Esitati arupärimine vallavalitsusele.

10. Volikogu kirjavahetus.

11. Vallavanema informatsioon.

Järgmine vallavolikogu istung toimub
26. oktoobril

Valla arengudokumendid said värskendatud

Valla arengudokumentide eelnõude I lugemine toimub vallavolikogu 29. juuni istungil, kus otsustati I lugemine lõpetada ja suunata arengudokumendid avalikustamisele.

Muudatusettepanekute esitamise tähtjaks määrati 21. august kell 10 ja II lugemise ajaks septembrikuu volikogu istung.

Vallavalitsus korraldas avalikustamise ajal neli avalikku arutelu Viiratsis, Mustlas, Kolga-Jaanis ja Ramsil, kus arutati arengudokumentide eelnõude üle ja muudel üles kerkinud teemadel.

Kokku laekus arengudokumentide ülevaatamise käigus

96 ettepanekut, mille osas on vallavolikogu seisukoha kujundanud.

Viljandi vallavolikogu 28. septembri istungil võeti vastu muudetud Viljandi valla arengukava aastateks 2022 – 2030 ja eelarvestrateegia aastateks 2023 – 2027 ning kinnitati teehoiukava aastateks 2023 – 2027.

Arengudokumentidega on võimalik tutvuda valla kodulehel.

Täname kõiki ettepanekute esitajaid ja kaasamõtlejaid, kes andsid olulise panuse Viljandi valla arengusse!

Erki Heinaste
arengu- ja hanke
peaspetsialist

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumentideregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

26. septembri istungil otsustati:

* Kooskõlastada Tarvaste lasteaia koosseis alates 01.10.2023.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 442 "Tarvaste Lasteaia hooldekogu koosseisu kinnitamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 443 "Kolga-Jaani Kooli koolitöötajate koosseisu kooskõlastamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 444 "Kolga-Jaani Kooli lasteaia ujula kasutamise üürihinna kinnitamine". Otsustati kinnitada alates 01.10.2023 Kolga-Jaani Kooli lasteaia ujula kasutamise üürihinnaks 10 eurot/tund.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 447 "Õpilaste arvu suurendamine Tarvaste Gümnaasiumi 5. klassis".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 448 "Lihthanke "Pansionaadi siseruumide ümberehitamine nakkushaiguste leviku tõkestamiseks" pakkumuste kvalifitseerimine ja hankemenetlusest kõrvaldamata jätmise, pakkumuste vastavaks tunnustamine ning pakkumuse edukaks tunnustamine". Tunnistada vastavalt hindamiskriteeriumidele edukaks pakkumuseks Nool Projekt OÜ esitatud pakkumuse maksumusega 52 886 eurot ilma käibemaksuta, koos käibemaksuga 63 463,20 eurot, kui majanduslikult soodsaim pakkumus.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 449 "Katastriüksuste liitmine ning uuele katastriüksusele kohaaadressi ja sihtotstarbe määramine". Nõustuda Pikru külas asuvate katastriüksuste liitmise üheks katastriüksuseks vastavalt maakorralduskavale.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 450 "Katastriüksuse jagamine ning kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 452 "Viljandi Vallavalitsuse 08.08.2023 korralduse nr 360 "Riigimaale hoonestusõiguse

seadmiseks ehitise teenindamiseks vajaliku maa, maaüksusele sihtotstarbe ja kohaaadressi määramine" muutmise".

* Esitada eelnõu "Vaibla külas Kuku kinnistu detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine" oktoobrikuu vallavolikogu istungile.

* Esitada eelnõu "Biopuhasti katastriüksuse detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise" oktoobrikuu vallavolikogu istungile.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 26.09.2023 korraldus nr 453 "2023. aasta investeerimislaenu hanketulemuste kinnitamine.

* Rajada Mäeltküla tööstusparki Iva põik 10 ja Iva põik 12 kinnistu piirini elektrivarustus.

19. septembri istungil otsustati:

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 428 "Kohaaadressi muutmise".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 429 "Katastriüksuse jagamine ning uuele katastriüksusele kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 431 "Katastriüksuse piiride muutmise ning kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 432 "Sundvalduse seadmine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 433 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 434 "Maa ostueesõigusega ersatamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 435 "Ehitusloa kehtetuks tunnistamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 436 "Vallavara tasuta kasutusse andmine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 437 "Enampakkumise tulemuste kinnitamine". Viljandi Vallava-

litsuse 22.08.2023 korraldusega nr 391 "Vallavara võõrandamine" otsustati võõrandada enampakkumise korras internetiportaalis Osta.ee Viljandi vallale kuuluv sõiduk SUZUKI LIANA, registreerimismärk 846SRX alghinnaga 300,00 eurot. Enampakkumisele alghinnaga 300,00 eurot tegi parima pakkumuse maksumusega 320,00 eurot Risto Kulbok.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 438 "Rahaliste vahendite eraldamine projekti "Vardi küla Rahetema piirkonna veevarustus ja kanalisatsioon" kulude hüvitamiseks".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 19.09.2023 korraldus nr 439 "Riigihanke "Ramsi Lasteaia mööbel" pakkumuste vastavaks tunnustamine, pakkumuse edukaks tunnustamine, eduka pakkuja hankemenetlusest kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimine". Tunnistada edukaks OÜ Inest Market pakkumus maksumusega 83 696,63 eurot koos käibemaksuga, kui hindamiskriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaim pakkumus.

* Taotleda Säutsu katastriüksuse munitsipaalomandisse.

* Võõrandada Leie külas asuv Kase tn 1 kinnistu kaasomandisse hinnaga 460.- eurot.

12. septembri istungil otsustati:

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 417 "Kalmetu Kooli koolitöötajate koosseisu kooskõlastamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 418 "Ehitusloa kehtetuks tunnistamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 419 "Katastriüksuse jagamine ning kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 420 "Sundvalduse seadmine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 421 "Viljandi Vallavalitsuse 14.02.2023 korralduse nr 79 "Viljandi valla 2023. aasta han-

keplaani kinnitamine" muutmise".

* Esitada kolm eelnõud "Ehitise peremehetuse tuvastamine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Eelläbirääkimistega pakkumise korras hoonestusõiguse seadmine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Kinnisasja kasuks seatud realservituudi lõpetamine ja kustutamine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 7, Viiratsi alevik võõrandamine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 422 "Erikooli tee 11 detailplaneeringu koostamise lõpetamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 423 "Tiigi tn 9 detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 424 "Tuule tee 13 detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 425 "Viljandi valla 2023 aasta haridustöötaja tunnustamise andmine". Anda Viljandi valla haridustöötaja tunnustus 2023. aastal alljärgnevalt: Aasta noor õpetaja – Holstre Kooli klassiõpetaja Kelli Suvi; Aasta õpetaja – Kalmetu Kooli õpetaja Sirje Põder; Aasta lasteaiaõpetaja – Kolga-Jaani Kooli lasteaiaõpetaja Krista Pärtli.

* Esitada eelnõu "Viljandi valla jäätmehoolduseeskiri" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Viljandi valla teehoiukava aastateks 2023-2027" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Viljandi Vallavolikogu 29.09.2022 määruse nr 21 "Viljandi valla arengukava aastateks 2022-2030" muutmise

ne" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Esitada eelnõu "Viljandi valla eelarvestrateegia aastateks 2023-2027 vastuvõtmine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldus nr 426 "Viljandi Vallavalitsuse 07.02.2023 korralduse nr 76 "Viljandi valla 2023. aasta eelarve alaeelarvete kinnitamine" muutmise".

* Esitada eelnõu "Audiitori määramine" vallavolikogu septembrikuu istungile.

5. septembri istungil otsustati

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldus nr 409 "Riigimaale hoonestusõiguse seadmiseks ehitise teenindamiseks vajaliku maa, maaüksusele sihtotstarbe ja kohaaadressi määramine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldus nr 410 "Katastriüksuse jagamine ning kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldus nr 413 "Saarepeedi Kooli koolitöötajate koosseisu kooskõlastamine".

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldus nr 414 "Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".

* Esitada eelnõu "Vallavara võõrandamine" vallavolikogu septembrikuu istungile. Võõrandada enampakkumise korras interneti keskkonnas www.osta.ee Viljandi vallale kuuluv Mägestiku kinnistu alghinnaga 141 eurot ja Viljandi vallale kuuluv Lageda alghinnaga 6561 eurot.

* Vastu võtta Viljandi Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldus nr 416 "Lihthanke "Pansionaadi siseruumide ümberehitamine nakkushaiguste leviku tõkestamiseks" korraldamine".

* Maatükid Nurga, Perve, Kraavi jätta valla omandisse. Ristmiku maatüki osas selgitada riigi huvi; Uusna külas Aia tn 2 maatükk võõrandada; Meleski külas Aiamaa maatükk jätta valla omandisse.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumentideregister

Viljandi vallas tutvustati maaelu võimalusi

Sügise esimesel päeval, 23. septembril toimus 18. Eesti kohalikus omavalitsuses Maal elamise päev, millest võttis osa ka Viljandi vald.

Piltlikult öeldes avati Tartu – Viljandi maantee ääres külavõõna looklevate Valma, Tännassilma ja Uusna külade väravad ja oodati kõiki külla.

Vald kutsus kokku külalisi

Meid külastasid maaelust huvitunud Viljandi linna elanikud, aga ka külalised Põltsamaalt, Tallinnast ja Elva, Nõo ning Saarde vallast. Samuti pakkus külastuspäev suurepärase võimaluse oma valla inimestel tutvust teha kohalikke teenuseid pakkuvate inimeste ja ettevõtetele.

Külalistele avasid ukseid 14 vallas tegutsevat asutust ja ettevõtet. Populaarsemateks külastuskohtadeks osutusid Uusna mõis, Andrese puidukoda ja Oiu sadam. Viimases oli võimalus testida maailmas kuulsust kogunud iglusauna. Viljandi vallas asuva firma Iglucraft tooted on näiteks David Beckhami ja Guy Richie kodudes!

Uusna mõis jäi eriti meelde

Külastajatel jagus häid sõnu kõigile külastuskohtadele, kuid iseäranis soojalt toodi esile Uusna mõisa pererahvast, kes tegid ringkäigu mõisa peahoone ümber, tutvustades mõisa ajalugu ning huvitavaid seiku eelmistest aegadest ja mõisa saatusest kuni tänase päevani välja. Räägiti ka, millised plaanid on mõisa taastamisega seonduvalt edaspidiseks. Samuti anti soe hinnang Andrese puidukoda loometegevusele ja Uusna sepikoda toimetamisele.

Külastuspäeval olid avatud ka Kalmetu kooli ukseid, kuhu läksid inimesed, kel kogukonnas elades pole kooliga kokkupuudet olnud, aga lahtiste uste päev andis neile võimaluse majja sisse piiluda. Seda emotsiooni, mida külastajad väikesest maakoolist korraldajatele ohinaga edasi andsid, oli suur rõõm kuulda.

Homme kell 2 kohtume Oiu sadamas

Nii võidi ju külade päevale eelneval päeval omavahel kokku leppida. Külastajate keskne kohtumispaik asus just Oiu sadamas, kuhu oli üles seatud ka noortekeskuse tegevust tutvustav ala. Mõnusat toimetamist leidsid siin nii suured kui väikesed ja päeva lõpetuseks andis sadama restoranis akustilise kontserdi Linalakk ja Jaagup Jürgel. Külastuspäeval osalesid inimesed, kes uudistasid lähikonnas pakutavaid eneseteostusvõimalusi - seeläbi saadi paremaid teadmisi koduvallas pakutavatest teenustest.

Kõigile meeldis

Maaelu tutvustav päev pakkus korraldajatele palju positiivseid emotsioone ja külastajatelt saadud tagasisidest selgub, et selline valla visiitkaardipäev on inimestele väga vajalik. Viljandi vallavalitsus ja Maal elamise päeva korraldustoimkond tänavad asutusi ja ettevõtteid, kes sel päeval olid lahkesti nõus enda juures toimuvat tutvustama: Oiu sadam, Päikesekivi turismitalu, Valma külamaja, Kärma

Siin nad on, Maal elamise päeva korraldustoimkonna liikmed (vasakult) Evelyn Härm, Tiina Tõkke, Ulve Kannimäe ja Liia Sirel. Foto: Lilian Vorobjov

Üheks populaarsemaks külastuskohaks sai Uusna mõis.

Kammipilli valmistamine Tännassilma rahvamaja töötoas.

talu, Tännassilma rahvamaja, Kalmetu kool, Tännassilma ja Uusna haruraamatukogud, Adelli jätsijaam, Uusna külamaja, Andrese puidukoda, Uusna sepikoda, Arujaagu talu ja Uusna mõis.

Aitäh kõigile külalistele, et muutsite päeva imeliseks, ja usume, et te ka lahkusite Viljandi vallast hea tundega ja sooviga siia peatselt tagasi tulla.

Korraldustoimkonna nimel
Liia Sirel

Perekond Viljandist tuli vaatama vallaelu.

Fotod: Liia Sirel

Viljandi valla kaunid kodud üllatasid m

Tänavuse kauni kodu Viljandi valla piirkonna võitjad paistavad silma nutika loodusliku keskkonnakasutuse ja loodushoiuga ning annavad paigale sära isikupäraga.

Täname kõiki inimesi, kes valas ringi liikudes märkasid siinseid imeilusaid kodusid ja koduaedasid ning neid Viljandi valla "Kaunis kodu 2023" konkursile esitasid. Konkursile laekus tänavu 14 kandidaati, kellest hindamiskomisjon kahtteist külastas.

Koduhuovid rõõmustasid silma eri värvivarjundeis laiuvate madalate okaspuuvormidega, lilleilust pakatavate muinastutulistele iluaedadega aga ka minimalistliku stiiliga, milles avaldas muljet lihtsus ja terviklikkus. Maalilist vaadet pakkusid suurte kaskede sülle rajatud maakodud ja saunalembusest kõnelesid hoovisügavustesse peidetud tünnisaunad koos loogelema kutsuva ümbrusega.

Sooja tunde tekitas uue ja

vana sidumine hubaseks kodupaigaks, kus oli mõeldud ka lastele ning loomadele.

Heakorrakonkurss on ideaalne võimalus tunnustada inimesi, kes oma kodude kaunistamisse palju aega ja hoolt on panustanud.

Viljandi valla "Kaunis kodu" konkurss on esimeseks sammuks, et need kodud võiksid saada pärjatud ka maakondliku või lausa üleriigilise kauni kodu tiitliga.

Konkursi "Kaunis kodu" kuus laureaati on:

- Jana ja Mikk Söödori kodu Jämejala külas
- Hillar ja Karin Peebu kodu Loodi külas
- Jelena ja Vladimir Jasnovi kodu Koidu külas
- Andero Tanki ja Sigrid Häkkinen Tanki kodu Jõeküla külas
- Birgit Ritsi ja Margus Hubeli kodu Vana-Võidu külas
- Päri tee 18 korteriühistu Päri külas

Iga majapidamist autasustatakse tänukirja, majamärgi ja rahalise preemiaga 400 eurot.

Palju õnne kõigile ilu loojatele!

Liia Sirel

See auhinnatud kodu asub Jämejalas, Loime teel.

Selle kauni kodu omanikud on Jaana ja Mikk Söödör

Originaalne lillepeenar asub Jõekülas, Kärma talus.

Talu majapidamise omanikud on Andero Tank ja Sigrid Häkkinen Tank.

Kaunis vaade Risttee talus, Loodi külas.

See on Hillar ja Karin Peebu kodu.

aaliliste vaadete ja peidetud aaretega

Lillepeenrad Väike Tossu talus, Koidu külas.

Kodu kuulub Jelena ja Vladimir Jasnobile.

Auhinnatud kodu asub Vana-Võidu külas

See kaunis lilleklump kuulub Birgit Ritsi ja Margus Hubeli kodu juurde

Auhinnatud kortermaja Päri külas.

Auhinna saajaks on Päri tee 18 korteriühistu.

Fotod: Liia Sirel

Viljandimaa haridustöötajate tunnustamisel paistsid silma Viljandi valla koolid ja lasteaiad

20. septembril toimus Viljandi Kutseõppekeskuses Viljandimaa haridustöötajate tänu-sündmus, kus tunnustati maakonna haridusasutusi ja pedagooge.

Kohaletulnuid tervitas Viljandi Kutseõppekeskuse õppejuht Marge Hein. Viljandimaa Omavalitsuste Liidu esimees Alar Karu tervitas Viljandimaa haridusasutuste uusi õpetajaid, tugispetsialiste ning direktoreid ja õppejuhte. Neid oli lausa 54! Lavale kutsuti maakonna aineühenduste juhid, et neid tänada aasta jooksul tehtu eest. Viljandimaa Arenduskeskuse juhataja Elmo Puidet tunnustas ettevõtlikke kooli ja lasteaiaid.

Sündmuse lõpetasid luminate laulude ning meloodiatega Hedvig Hanson ja Marek Talts.

Toome ära, kes Viljandi valla last tunnustuse pälvisid.

Noorte algatus 2023 – tunnustatakse noort või noori, kes on algatanud ja ellu viinud koolis, kogukonnas või mujal silmapaistva teo.

Lasteaedades I koht **Tarvastu lasteaiale**: "Lepatriinu rühma heategu Viljandi koduta loomade varjupaigale", I koht ka **Päikesekiire lasteaiale**: "Lepatriinud soovivad kinno minna". Koolidest I koht **Heimtali Põhikoolile**: "Punane vaip".

Ettevõtlik haridustegu 2023 – tunnustatakse isikut, meeskonda, organisatsiooni, kes on

algatanud tegevuse, mis on panustanud noorte ettevõtliku eluhoiaku arendamisse.

Lasteaedades läks esikoht **Viiratsi lasteaiale Rüblik**: "Viiratsi lõbus lastepäev". II koht kuulub **Tarvastu lasteaiale**: "Soe maja poiste naistepäevailatus".

Koolidest oli parim **Kalmetu Põhikool**: "Dress Don't Stress" III koht **Heimtali Põhikoolile**: "Minifirma Puit ja Sepis".

Parim koostöötegu 2023 – tunnustatakse partnerite vahelist koostööd, mille tegevus väärtustab ettevõtlikku hoiakut või on eeskujuks ettevõtliku õppe metoodika rakendamisel.

Lasteaedades läks üks esimene koht **Ramsi lasteaiale "Taruke"**: "Elu maal-mängult ja päriselt". II koht läks **Tarvastu lasteaiale**: "Tarvastu lasteaia omaloominguline luulekogu "Eesti keeles ja mees II osa".

Koolidest läks üks esikohtadest **Heimtali Põhikoolile**: "Me hoolime!". Üks teine koht läks **Kalmetu koolile**: "Suur perepäev Kalmetu Kooli õuel".

Parimad praktikad TULEMi rakendamisel – tunnustatakse õpetajat või õpetajate ühistööd, kes on nutikalt rakendanud õpetaja tööriista TULEMi.

Lasteaedades üks esikohtadest **Holstre lasteaiale**: Projekt "Tibu", II koht **Tarvastu lasteaiale**: "Naeruvõrude mahlategu"

Kalmetu põhikool pälvis õige mitu tunnustust, ka võidu Ettevõtlik haridustegu kategoorias. Kalmetu Põhikooli huvijuht Karin Mägi neist ühte vastu võttas.

Koolidest tuli üks esikohtadest **Holstre kooli**: "Mis on kala sees?". II koht **Kalmetu koolile**: "Ettevõtlikult kolme eluni".

Ettevõtliku lasteaia baastaseme märgis omistati: **Viiratsi Lasteaiale Rüblik**.

Ettevõtliku lasteaia hõbetaseme märgis omistati: **Tarvastu Lasteaiale**.

Ettevõtliku kooli hõbetaseme märgis omistati: **Heimtali Põhikoolile**.

Aasta lasteaiaõpetaja Viljan-

dimaal on **Krista Pärtli**, Kolga-Jaani Koolist.

Aasta klassijuhataja Viljandimaal on **Tiia Parik**, Heimtali Põhikoolist.

Toimetus

Ettevõtlik kool on nüüdisaegse hariduse kvaliteedimärk

Ettevõtlik Kool on kaasaegse hariduse kvaliteedimärk, mis on koondnimetus põnevale ja kaasavale õppimise metoodikale ning ühtlasi haridusprogrammi, mis toob koolidesse ja lasteaedadesse rohkem iseseisvat ja ettevõtlikku hoiakut, arendab lastes otsustusvõimet ning ärgitab tegutsemishimu.

Ettevõtlikus koolis on fookuses ettevõtlik tund, kus õpetaja sihiks pole mitte see, kuidas tema saaks teemat ära õpetada, vaid see, kuidas õpilane saab selle ära õppida.

Ettevõtlikku õppe metoodikat kasutades on õpetaja ülesandeks kaasata lapsi nii, et neil tekiks õppimisrõõm ning huvi ja tahtmine ise teha, avastada ja oma õppimist ise planeerida ning analüüsida. Õppimine on päriseluline ja praktiline ning õppimisse kaasatakse ka lapsevanemad ning kogukond. Niisugune õppimine läbi tegutsemise, läbi lõimingu ja lahenduste otsimise elavdab koolielu ning loob võimalused ettevõtliku ja elus hakkama saava noore kujunemiseks.

Ettevõtlike koolide haridusprogrammiga on Eestis liitunud 221, Viljandi maakonnas 37 õppeasutust, Viljandi vallas on programmiga liitunud kõik koolid ja lasteaiad.

"Ettevõtlik kool" või "Ettevõtlik lasteaed" kvaliteedimärgise kasutamise õiguse saavad need koolid ja lasteaiad, kelle õppeasutus vastab ettevõtliku õppe kriteeriumidele lasteaia ja kooli-

Heimtali Põhikool saavutas ettevõtliku kooli hõbetaseme.

Fotod: Taavi Bergmann

elu olulistes valdkondades. Kvaliteedimärgise saamiseks läbib õppeasutus vastavusseire.

Tunnustust jagatakse kolmel erineval tasemel: baas-, hõbe- ja kuldtasemel. Hindamise edukalt läbinutele antakse üle tunnustuskiri koos standardit tõendava autahvli ja lipuga.

Baastaseme saanud õppeasutusi iseloomustab oma lasteaia või kooli igakülgne teadlik arendamine vastavalt ettevõtliku

õppe kvaliteedisüsteemile ehk standardile. Hõbetaseme koolid ja lasteaiad on ettevõtliku õppe vallas kogemuste kandjad ja jagavad vähemalt oma maakonna piires ehk on eeskujuks oma maakonnas.

Viljandimaal läbisid haridusprogrammi standardi alusel enesehindamise kolmteist õppeasutust, neist kolm Viljandi valla: Heimtali Põhikool, Tarvastu Lasteaed ja Viiratsi lasteaed.

Tunnustust väärivad innukad **Heimtali Põhikool ja Tarvastu Lasteaed**, kellele omistati hõbetase, ning baastaseme kvaliteedimärgise pälvinud **Viiratsi lasteaed**.

Heimtali Põhikooli õppejuht Urve Mukk: "Oleme leidnud uue hingamise ja kriteeriumid, mille alusel oma tööd hinnata, ning pidanud ikka au sees ettevõtliku elustiili kujundamist koolis, et toetada noorte algatu-

si, kaasates kogukonda, lapsevanemaid, projektipartnereid, nüüd siis teeme seda veel süstemaatiliselt."

Tarvastu Lasteaia direktor Tiia Rõõm: "Ma olen väga tänulik, et sain kaasa lüüa Ettevõtliku Kooli haridusprogrammis. See andis mulle selguse, vahendid ja oskused, et juhtida oma lasteaia edukalt tulevikku. Ma julgustan kõiki koolijuhte, eriti neid, kes alles alustavad, liituma Ettevõtliku Kooliga. Tegemist on väga väärtusliku kogemusega nii kooli kui lasteaia kollektiivile."

Viiratsi lasteaed Rüblik õppealajuhataja Sirli Kübar: "Viiratsi lasteaia Rüblik õpetajad on tänu sellele programmile pidanud nõu mugavustsoonist välja tulema. Nad on varasemast rohkem innustanud lapsi julgelt ja loovalt mõtlema, lapsed on julgemad küsima, oma ideid välja käima ning lapsed on harjunud ise eesmärgi püstitama ja nende suunas tegutsema. Oleme teinud koostööd vanematega ning ümberkaudsete asutustega, et pakkuda kogukonnale rõõmu koos olemisest ja koos tegutsemisest."

Ettevõtliku õppe rakendamine on olnud Viljandimaa õppeasutustele oluliseks arengu- ja edufaktoriks - paljude lasteaedade ja koolide juhtide sõnul on oluline saada tunnustust tehtud töö eest tulemuslikkuse ja tõhususe alusel.

Lilian Vorobjov haridusspetsialist

Arenguseminaril läbiti Urmo Reitavi juhendamisel ka noorte kaasamise koolitus.

Foto erakogust

Arenguseminaril rikastati vaimuvara

Viljandi valla noortevolikogu saatis septembri ära ning võttis oktoobri vastu ühiselt arenguseminaril meeskonnatööd viljeledes.

Esimesel päeval keskenduti noortevolikogu töö jätkusuutlikkusele ning järjepidevale toimimisele. Noored läbisid OÜ Laste Aeg meedia- ja digipädevuskoolituse, kus õppisid muu hulgas meediakirjaoskuse, valeinfo liikide ja sotsiaalmeedia algoritmide kohta olulisi teadmisi. Näiteks said osalejad ise läbi mängida ajakirjanduses lahvatanud skandaali, et näha, kuidas meedias kõneaine tekib ja edasi kandub.

Lisaks sellele panime proo-ve kohalikus omavalitsuses esile kerkinud probleemide lahendamise oskused. Arutleti nii Kolga-Jaani bussiootepaviljoni,

Niilusoo raba kui ka Viljandi ujula teemadel. Väljapakutud lahendused ulatusid metsa ja festivalipaiga avamisest kuni muustrite ning odava materjali leidmise konkursini välja. Öhtu lõpetati ühiste mängudega ning emotsioone tekitasid nii kahoot kui ka kuldvillak.

Teisel päeval liitus Viljandi valla noortevolikogu liikmetega ka Põhja-Sakala valla noortevolikogu esindaja, kellega koos keskenduti noorte kaasamisele ning Viljandimaa osaluskohviku korraldamisele.

Et päevast ei puuduks ka uute teadmiste omandamine, läbiti Urmo Reitavi juhendatud noorte kaasamise koolitus. Kahetunnise koolitusega läbiti näiteks vajaduste ratta ja Roger Hart'i noorte osaluse redeli teemad. Samuti tehti grupitöid ja ühes-

koos kaardistati noorte osalemise põhjuseid. Päeva lõpuks pandi paika osaluskohviku esialgne kontseptsioon, et saadud teadmisi päriselus rakendada.

Viljandi valla noortevolikogu esimehe Inganora Makko sõnul oli kahepäevane arenguseminar täis energiat, uusi ideid ning teadmisi. "Oleme valmis rakendama kokku kogutud mõtteid ja tegutsema noorte huvides. Ootame kõiki Viljandimaa noori 3. novembril Viljandimaa Osaluskohvikukusse, et arutellu võtta päevakajalised ning põletavad teemad" lisas ta.

Projekti elluviimist toetasid Eesti Noorteühenduste Liit ning Haridus- ja Teadusministeerium Noorte osaluse fondi raames.

Viljandi valla noortevolikogu

Paistu lasteaed 30

Paistu Lasteaed sai 30. augustil 30 aastaseks.

Et õigel päeval aga suur osa lapsi alles nävits suvemõnusid, tähistasime seda piduliku aktusega 15.septembril.

Lasteaed asub kooliga ühes majas ja Paistu Kool on Paistu lasteaiale nagu vanem vend. Sünnipäevale oli kutsutud kogu koolipere ja valla esindajad.

Lasteaialapsed esinesid külalistele laulude, luuletuste ja pillimänguga. Peale aktust pakusime koolilastele ja õpetajatele sünnipäeva puhul kommi.

Lasteaia lapsi ootas suur ja uhke tort ning õue minnes nägime juba kaugel, et keegi askeleab aias.

Kohale oli tulnud Pipi Pikk-sukk koos onu Indrekuga. Pipi mängis, laulis, tantsis ja onu Indrek meisterdas lastega. Lap-

Paistu lasteaed juubelisünnipäeva pidamas.

Foto erakogust

sed said joonistada kividele ja meisterdada omale puidust autosid või muid masinaid.

Ei puudunud sünnipäevalt ka kingitused. Kooliperelt saime kotitäie maiustusi ning Viljan-

di vallavanem Alar Karu andis meile üle ühe vägeva KTM jooksuratta.

Oli väga vahva päev!

Marget Martsik
Paistu Kooli lasteaiaõpetaja

Kalmetu Kool – kõik on uus!

1.septembri aktuse avas Kalmetu Kooli direktor Ain Keerup sõnadega: "Kõik on uus, septembri kuus!"

Sel aastal vastab see tõele rohkem, kui kunagi varem, sest 1. septembrist 2023 liitusid Uusna lasteaed Tõruke ja Kalmetu põhikool. Mille tulemusena muutus kooli nimi ning uuendusküür läbisid kooli sümboolika, põhimäärus ja õppekava.

Suureneb kõik peale koolimaja

Ühinemisest tingitud muutused on märkimisväärsed - lasteaia lustakas seltskond ja kooli elurõõmus meeskond moodustavad nüüd 163 lapsest ja 37 töötajast koosneva koolipere. Uusi õpilasi lisandus koos 1. klassiga Kalmetu Kooli sel septembril 28, mistõttu on nüüd IGA VIIES õpilane Kalmetul koolipingis esimest korda.

Visa kasvuspurdi tulemusel oleme nüüd Tarvastu Gümnaasiumi järel Viljandi valla suuruselt teine kool!

Suurenend on ka meie õpetajaskond, sest kollektiiviga on liitunud kolm särasilmset noort õpetajat, kes toovad endaga uusi vaatenurki ja värsket entusiasmi.

Saame Kalmetu uute õpetajatega tuttavaks!

Sandra Sammler, arheoloog ja rahvatantsuguru, kes otsustas Kalmetu koolis hakata ajaloo- ja rahvatantsuõpetajaks iseloomustab end järgmiselt: "Mulle meeldib viibida looduses, väljas maalida ja mõnuleda, paitada igat looma, kes tee peale ette jääb! Huvialasid on mul üsna palju, tegelen improonäitlemisega, harrastan ajaloolisi võitlusstiile ja olen hobifotograaf."

Kärt Ojasoo, meie kollektiivi noorim liige, kes õpetab 6. klassile B-võõrkeele teise valikuna hispaania keelt ütleb enda kohta nii: "Mulle meeldib reisida ja õppida tundma erinevaid keeli ja kultuure, mistõttu lisaks hispaania keelele olen õppinud näiteks norra ja jaapani keelt. Lisaks armastan joonistada ja loodust pildistada."

Katariina Torm: "Hei, saame tuttavaks! Mina olen Katariina ja olen Kalmetu kooli uue valikaine, multimeedia, õpetaja. Mulle väga meeldib õues mõlata ja vahel ka klõpsutada, sestap õpin fotograafiat Tartu Kõrgemas Kunstikoolis Pallas."

Kalmetu kool, kuigi uues kuues, ootab põnevusega, mida uuel õppeaastal veel pakuda on!

Grete Sirge
Kalmetu Kooli õppejuht

Küguvad noored õpetajad (vasemalt) Katariina Torm, Sandra Sammler, Kärt Ojasoo.
Foto: Grete Sirge

Päikesekiire inspiratsioonimatkad

Päikesekiire lasteaed väärtustab koostööd, hoolivust, rõõmu ja lapsekesksust.

Ja just seetõttu, et see, mida me väärtustame, ka ellu ärkaks, oleme sellel sügiseni käinud oma töötajatega inspiratsioonimatkaudel.

Matka eeltööna on iga töötaja täitnud ära väikese küsimustiku, mille vastused on sisendiks arutelu ja dialoogi loomiseks. Matkasellidel on taskus nutiseade, mis kaardistab matkara-ja. Õpetajatele omaselt on meil käes ka märkmik pliiatsiga – et kõik oluline saaks ikka doku-menteeritud. Usume, et iga idee tasub kirja panna, sest moel või teisel, varem või hiljem väärrib see ka ellu rakendamist.

Ühe inspiratsioonimatkad oleme püüdnud mahutada 30 minuti sisse – see tähendab, et matkarada on võimalik läbida ka lastega. Iga töötaja saab ise valida sihi ja sammumise kiiruse. Tänaoleks oleme ühiselt avastanud tuttavaid, veidike tähelepanuta või meie jaoks seni üldse teadmata paiku Päril, Pärstis ja Puiatus.

Matkajad ise on arvanud nii- moodi:

"Meeldis, et vestlus oli töökeskkonnast väljas. Hetk ukse ees on veidike teistsugune, kuid matkarajal on pinged maas. Mõtted liiguvad paremini. Samas – ikka jälgid matkarada ja mingi küsimus võib võib-olla kõrvust mööda minna."

"Inspiratsioonivestlus loob usaldust juhtkonna ja töötajate vahel. Saan avatult rääkida seda, mida muidu võib-olla ei julgeks. Sain tõuke minna edasi ja jätkata veel paremini. Saan julgust ja julgustust juurde. Inspiratsioonivestlusel saab muredele lahenduse. Rõõmu kõrval on vahet ka midagi muud. Jagatud mure on pool muret ja jagatud rõõm on topele rõõm"

Tänu oma tegevusele ja keskkonnale, milles koos lastega igapäevaselt toimetame, kogeme, et loodusel on suur väärtus lapse õpetajana. Meie oleme oma matka-aastat õhinaga alustanud ja kutsume ka kõiki teisi õue matkama – meil on radu, mida avastada ja luua!

Viive Mägi
Päikesekiire lasteaia õppeala juhataja

Eesti VIII Omavalitsuspäev Rae vallas osutus edukaks ja tulemuslikuks

Eesti VIII Omavalitsuspäev toimus 21.-22. septembril Harjumaal Rae vallas Kindluse Koolis. Selle aasta teemaks oli "Andmepõhine juhtimine – kood eduka omavalitsuseni".

Rae vallavanem Madis Sariku sõnul moodus Omavalitsuspäev väga edukalt ning tulemuslikult. "Selle aasta teema tekkis omavalitsuse igapäevases tööst. Kohaliku omavalitsuse juhtimiseks vajame me kvaliteetseid andmeid ning veelgi tähtsam on oskus andmeid kasutada. Omavalitsuspäeval jõudime arutelu käigus ideedeni, millega edasi minna."

Sulev Lääne, omavalitsuspäeva ühe peakorraldaja MTÜ Polis president ütles: "Vaja on senisest täpsemat koostöö mudelit riigi ja kohalike omavalitsuste andmete kättesaadavuse parandamiseks. Teisalt on andmete kasutamiseks mõeldavasmatu uudset läbi mõelda asjakohane planeerimise protsess ning koos sellega saame rääkida andmepõhistest poliitika kujundamise mehhanismidest praktikas. Hea meel on tõdeda, et riigi poolt on vastav pilootprojekt käivitamisel – nüüd on aeg käes ka sarnane töö kohalike omavalitsuste tarbeks ette võtta."

Omavalitsuspäeva üheks traditsiooniks on kujunenud Aasta Tegu konkurss. Aasta-aastalt tuleb ettepanekuid üha enam. Selle aasta laureaadiks valiti Narva raekojahoone ja platsi rekonstrueerimine, mis annab linnale tagasi osa selle kunagi-

VIII omavalitsuspäeva teemaks oli "Andmepõhine juhtimine – kood eduka omavalitsuseni".

Foto erakogust

sest väärtusest. Laureadi tiitlit tulid vastu võtma Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Ameti esindajad.

Eesti VIII Omavalitsuspäeval võeti vastu deklaratsioon "Andmepõhine juhtimine – kood eduka kohaliku omavalitsuseni". Deklaratsioonis toodi välja ettepanek leppida kokku kohalike omavalitsuste digivaldkonna arendamise pikaajaline visioon, selle koordineerimise ja koostöö mudel koos rahastamise põhi-

mõtetega ning töötada koostöös välja ühtsed andmehalduse põhimõtted ja andmete kasutamise mudel.

"Eesti Linnade ja Valdade Liit on panustanud Omavalitsuspäeva deklaratsiooni, kus oleme välja toonud kohalike omavalitsuste väljakutsed seoses IKT valdkonnaga. Korralikud andmed ja andmehaldus loob aluse omavalitsustes targaks juhtimise ja avalike teenuste paremaks sihitamiseks. Olgu selleks alus-

hariduse või koolivõrgu planeerimine, finantsplaneerimine," kommenteeris Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) asedirektor Jan Trei.

Liit koostas koostöös omavalitsustega digipöörde plaani, kus lähtuti kohalike omavalitsuste infosüsteemide analüüsis toodud kitsaskohtadest, omavalitsuste küsitluse tagasisidest, Eesti digihiskonna arengukavast ja KÕIK IKT arengukavast. Kõik planeeritavad tegevused pea-

vad panustama digihiskonna arengukava 2030 suundadesse, esimesed tegevused on suunatud nelja suuna tugevdamisele – teenuste juhtimine, küberturvalisus, andmed ja kompetentsid. KÕIK digipöörde plaanis keskendub Liit ka andmehaldusele ja omavalitsuste toetamisele, millele samuti Omavalitsuspäeva deklaratsioon keskendub.

Eesti IX Omavalitsuspäev toimub järgmisel aastal Võrus.

Raivo Lott

Paikkondlikku ravijuhtimise teenuse mõju testiv uuring jõuab kogukonnani

Kolmes Eesti maakonnas, sealhulgas Viljandimaal, on alanud kahe aasta pikkune kroonilise haigusega inimestele suunatud paikkondlikku, tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna koostöös toimivat ravijuhtimise teenust ehk PAIK teenust testiv kliiniline uuring.

Kui seni on uuringus osalema kutsutud vaid haiglasse sattunud viljandlasi, siis uuringu teises faasis saadab Viljandi haigla välja kutsed sihtrühma kuuluvatele inimestele koju.

PAIK teenus on mõeldud keskmisest kõrgema tervishoiu- ja sotsiaalteenuste vajadusega inimeste jaoks. See tähendab, et sihtrühmaks on kroonilise haigusega inimesed, kes vajavad ka sotsiaalset tuge, et elu kodus oleks pikem ja kvaliteetsem.

Teenuse osutamise põhiroll on õe või sotsiaaltöötaja haridusega tervisejuhil, kes koostöös patsiendi enda, perearsti ja vajadusel ka teiste spetsialistidega koostab patsiendile personaalse terviseplaani ning kaardistab tema tervise- ja sotsiaalse toe vajadused. Vajadusel aitab ta teenuseid koordineerida ja jälgib tervise halvenemist ning teeb tihedat koostööd patsiendi pereõe ja perearstiga.

PAIK uuringu põhiuuri ja Viljandi haigla ravijuhi dr Mart Kulli sõnul on läbiviidava kliinilise uuringu eemärk selgitada välja sellise teenuse pikemaaja-

PAIK teenuse osutamise põhiroll on õe või sotsiaaltöötaja haridusega tervisejuhil. Fotol vasakult tervisejuht Maarja-Enid Pärna, PAIK projekti kliinilise meeskonna juht Kadri Oras ning tervisejuhid Eneli Tulp, Elvi Link, Merit Tekko ja Anu Välis.

Foto: Maarja Evert/SA Viljandi Haigla

line mõju ning ka teostatavus erinevates maakondlikes kontekstides.

Uuringu sihtrühma kuuluvad inimesed, kes on vähemalt 45-aastased ja kellel on diagnoositud mõni krooniline haigus, mis tõstab haiglasse ravile sattumise riski ja kaasuvate esinevate sotsiaalsed tervisetegurid.

Esimesed patsiendid Viljandi haigla poolt juhitud uuringus alustasid tänavu 7. juulil ning tänaseks osaleb uuringus patsiente juba kolmest maakonnast (Viljandi, Valga ja Saare). Uuringu visiividid leiavad aset

üldjuhul haiglas, kuid vajadusel saab tervisejuht tulla ka teile koju," selgitas projekti kliinilise meeskonna juht Kadri Oras.

Uuringul on kaks gruppi

Kõik uuringus osalevad inimesed jagunevad juhuslikkuse printsiibil kahte võrdse suurusega gruppi: sekkumis- ja kontrollgruppi.

Sekkumisgruppi kuuluvad patsiendid hakkavad saama integreeritud teenuseid. See tähendab, et nad koostavad koos tervisejuhiga oma isikliku tervi-

seplaani, kus hinnatakse nende sotsiaalseid ja tervisevajadusi, terviseiga seotud eesmärgid ning antakse nõu tervisekäitumise osas. Samuti õpetatakse neid ja nende lähedasi varakult kroonilise haiguse ägenemist ära tundma ja tagatakse 24h lipipäas tervisenõuannetele.

Kontrollgruppi sattuvad patsiendid saavad nii tervishoiu kui sotsiaalteenuseid tavapärasel põhimõtetel. See tähendab, et ei aidata koostada personaalset terviseplaani, ega kasutata sotsiaal- ja terviseteenuse ühendamist. Ka kontrollgruppi sattuvad patsiendid käivad uuringu vältel kolm korda oma tervise seisundi hindamisel ning täidavad samu küsimustikke, mis võimaldab hinnata, kas PAIK teenusel on olulist mõju meie kõigi tervisetulemile.

PAIK teenuse kliiniline mõjuuuring on Tervisekassa, Viljandi, Saare ja Valga maakondade ühisprojekt, mille eesmärk on selgitada sarnaste teenuste mõju mitme üheaegse kroonilise haigusega patsiendi tervisele, elukvaliteedile ja teenustega rahulolule ja teenuse rakendatavust erinevates piirkondades ja tervishoiusüsteemi kontekstides.

PAIK teenusest saab rohkem lugeda siit: <https://paik.vmh.ee/>

Maarja Evert

SA Viljandi haigla kommunikatsiooni- ja turundusjuht

Kui Teile tundub, et lapsel on aktiivsuse- ja tähelepanuhäire tunnused või on diagnoositud ATH, siis toetuse, mõistmise ja teadmiste saamiseks on võimalus ühineda ATH tugirühmaga, kus üks kord kuus kohtuvad lapsevanemad/tugiisikud, kelle mured on üsna sarnased.

Tugirühma viib läbi pikaajase kogemusega kogemusejuht Ly Sova.

ATH tugirühm annab võimaluse kohtuda inimestel, kellel on ATH diagnoosi või selle tunnustega laps kodus, koolis, huviringis või lasteaias. Tugirühma tegevus on üles ehitatud kolmele tugisambale:

- ma märkan;
- ma oskan teadlikumalt tähele panna;
- ma oskan aru saada asjadest, miks midagi on ja ka midagi teha nende asjadega.

Rühmas pakutakse nõu ja tuge eelkõige kuulamise ja mõistmise- ga, räägitakse enda kogemustest ning leitakse koos lahendusi erinevatele muredele. ATH tugirühm on alati avatud uutele liikmetele ja grupis võib osaleda nii kaua kui selleks vajadust nähakse.

ATH tugirühm toimub 17.10. ja 21.11. kell 17.30 kuni 19.00 Tarbatu Tervisepargis Tallinnas mnt 2b, Viljandis! Tugirühmas osalemine on TASUTA!

Info ja registreerimine: info@tervisepark.ee

Tarbatu Tervisepark on loodud inimese jaoks, mitte inimese pärast!

LÜHIDALT

Selgusid maakonna petangimeistrid!

1. oktoobril toimusid Võhma petangiväljakul Viljandimaa meistrivõistlused petangi üksikmängus.

Nii naiste kui ka meeste arvestuses tuli meistritiitel Viljandi valda – naiste seas krooniti meistriks Varje Reede ning meeste arvestuses Toomas Reede. Vägevad konkurentsipakkusid meie parimatele Viljandi vallast veel Mauno Mill, Margus Hubel ja Avo Jaago suisa maakonna teisest servast Kärstnast. Önnesoovid Varjele ja Toomasele, aitäh kõikidele tublidele osalejatele ja kiidusõnad korraldajatele!

Maakonna meistrid – Varje ja Toomas Reede. Foto erakogust

Olustveres selgitati Viljandimaa parimaid discgolfareid

Viljandi vallast oli 30. septembril võistlustules palju osalejaid ja võideti hulgaliselt medaleid.

Viljandi valda tuli noorte arvestuses kolmikvõit. Meistriks krooniti Tomi Sild, teise koha saavutas Taavi Tibu ja kolmanda koha Taavi All. Meeste 35+

vanuserühmas krooniti meistriks Tanel Sinimets ja naiste arvestuses saavutas Sigrid Väli tubli teise koha. Samuti lõpetas meistrivõistlused hõbedaselt Aili Piirak. Täname kõiki osalejaid, õnnitleme medalivõitjaid ja suur tänu võistluste korraldajatele!

Kärstnas toimus Viljandimaa orienteerumispäevakute finaaletapp

Rajale läksid nii algajad kui ka kogenud orienteerumishuvilised.

Lõppvõistluse raja oli ette valmistanud võrkpallur Kaisa Kallas, kes pälvis oma töö eest osalejatelt kiidusõnu. Kärstna võimlas autasustati parimaid osalejaid kaheksa etapi kokkuvõttes. Meie valda tuli palju auhinnalisi kohti. Önnitleme kõiki parimaid ja täname osa-

võtjaid! Suurim tänu kuulub aga Kaarel Kallasele, kes oma korraldusmeeskonnaga on teinud suurepärase hooaja. Täna auhinnalaua ja suupistete eest Viljandi vallavalitsust, Holstre-Polli spordikeskust, OÜ-d Käty Tikand ja Viljandimaa spordiliitu! Aitäh võõrustajatele Kärstna spordihoonest ja tublidele kohalikele eestvedajatele! Ikka ühiselt edasi!

Päri heidete mitmevõistlusel testiti uut heiteväljakut

1. oktoobril, traditsiooniliselt 19. Päri heidete mitmevõistlusel, püstitati vihmale vaatamata mitmeid isiklikke rekordeid.

Värvi lisas võistlusele ka hoopis teise ala, sisesõudmise maailmameister Doris Meink, kes tuli vennale kaasa elama, aga tegi kogu võistluse

naiste arvestuses ka ise kaasa. Mõnuses õhkkonnas kulgenud võistlusel pingutati kõvasti ja tulemustega võis väga rahule jääda.

Önnesoovid parimatele, suur tänu kõikidele osalejatele ning sügav kummardus Leho Estornile, kelle tubli töö räägib enda eest!

Osavõtjaid Päri heidete mitmevõistlusel.

Foto: Lilian Vorobjov

Kõik spordilood kirjutas
Mati Adamson, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

Saarepeedi Mägede jooksust said osa ka kõige väiksemad.

Foto: Mati Adamson

Viljandi valla seeriajooksu lõpetas 10. Saarepeedi Mägede jooks

16. septembril sai ajalooks 10. Saarepeedi Mägede jooks ja ühtlasi selgusid Viljandi valla selle hooaja seeriajooksu üldvõitjad.

Saarepeedil oli stardis ligemale sada osalejat ning kõige kiiremini jõudis Varese mägedest Saarepeedi rahvamaja ette Morten Siht, kellel kulus viie kilomeetri läbimiseks 17 minutit ja üks sekund.

Enne põhijooksu silkasid Saarepeedil lapsed. Saarepeedi Mägede jooksul selgusid nelja etapi

peale ka üldarvestuse võitjad: meeste arvestuses võitis Ülari Kais, teine oli Joosep Tammemäe ja kolmas koht läks Siim Hansmannile. Naiste üldarvestuses võitis Liliana Torn, talle järgnesid Inga Kree ja Anette Peltser.

Vanuserühmade arvestuses olid hooaja parimad TU-14 Karoliina Lens, TU-16 Mia Lii Kaigas, PU-14 Kaur Kannel, PU-16 Andreas Vaher, PU-18 Ragnar Puio, N Inga Kree, N 40 Pille Lehtla, N 50 Liliana Torn, N 60 Lilian Es-

torn, N 70 Aino Tuuling, M Ülari Kais, M 40 Siim Hansmann, M 50 Jüri Siht, M 60 Kalev Kajaste, M 70 Juhan Änilane.

Koos lastejooksudega osales sarjas pea 400 jooksjat ja kõndijat. Täname kõiki jooksusõpru, korraldajaid, vabatahtlikke ja jooksu toetajaid – Raua Auto OÜ, Paragon Sleep AS, COOP Viljandi, Mykene Viljandi OÜ, UKU Keskus, Viljandi Vallavalitsus, Holstre-Polli Spordikeskus, SK Jooksupartner, Vincom OÜ, Mones & Tuur OÜ!

Maakonna meistrivõistlustelt lauatennisel toodi valda hulk medaleid

9. septembril selgusid Viljandimaa lauatennisemeistrid Suure-Jaani kooli võimlas.

Võistlustules oli kokku 21 meest ja 7 naist. Viljandi valla lauatennisistid võitsid mitut värvi medaleid. Viljandi vallast oli võistlustules mitmeid mängijaid, medalile mängisid seekord ka suvel rahvusvahelistes laagrites ja võistlustel osalenud noorsportlased.

Elis Türk saavutas kuldmedali naiste ja T-16 arvestuses, lisaks võitis nad Petra Okasega kuldmedali naiste paarismängus. Poiste 16 vanuseklassis võitis kuldmedali Henri Türk. Petra Okas sai naiste ja T-16 üksikmängus kaela hõbemedali. Elis Türk mängis koos Rainer Valoga ka segapaari ja nad pidid leppima hõbemedalitega.

Önnitleme medalivõitjaid ja täname kõiki osalejaid! Suur tänu treeneritele ja lapsevanematele!

Väga suur kummardus korraldajatele!

Elis Türk - maakonna lauatennise meistrivõistluste kangelane.

Foto: Rita Türk

LAPSESUU ...

Toimetuse küsimusele vastasid Holstre Kool/lasteaia ja Vana-Võidu lasteaia lapsed.
KAS LAPS ON PAREM OLLA KUI TÄISKASVANU JA MIKS?

Holstre kool/lasteaia lapsed

- Tahan olla laps, sest siis saab käia lasteaias ja ujumas. **Berit (6a).**
- Täiskasvanu, laps olla on nõme. Tahan käia tööl. **Martha-Miia (6a).**
- Tahan olla täiskasvanu, siis ei pea magama. **Martin (6a).**
- Ikka täiskasvanu, sest siis saab autoga sõita igal pool ja lennukit ise juhtida. **Randel (5a).**
- Ei täiskasvanu on parem, sest siis saan teha omi asju. Saan poes käia ja autoga sõita. **Kadrian (5a).**
- Täiskasvanu, sest siis saab tööd teha. Tahan olla kopajuht. **Sebastian (6a).**
- Tahan natuke olla laps, meeldib mängida. **Uljana (6a).**
- Täiskasvanu, siis saab tööl käia. Tahan teha kontoritööd. **Eliise-Renata (6a).**
- Tahan olla laps, meeldib mängida legodega, tantsida ja käia spordikoolis. **Maria (6a).**

Nemad käivad Holstre lasteaias.

Foto erakogust

- Laps, meeldib mängida nukudega. **Lisette (4a).**
- Tahan olla täiskasvanu ja teha sellist tööd nagu issi. **Aron (5a).**
- Täiskasvanu tahan olla, siis saab kapi otsast asju võtta, poes ja tööl käia. Saab telefonis mängida. **Henri Johannes (6a).**

Vana-Võidu lasteaia lapsed

- Ja on, sest laps on tark, nad võivad olla targad. **Rait-Markus.**
- Ei tea, sõpradega mängida saab. **Isabel.**
- Laps, siis ei ole vana ja ei pea kogu aeg arvutis tegema tööd. Midagi ei pea kirjutama ja ise ei pea riidekapist võtma riideid. **Loreta.**
- Ja, siis saab mängida, saab kellegi külla ja sõber olla. Saan uut kaisukat ja kõik annavad mulle mänguasju. **Kevo.**
- Laps on parem olla. Lihtsalt mulle meeldib. Saab mänguasjadega mängida kauem. Mulle meeldib lasteaias käia. **Robin.**
- Paremini on laps olla. Siis saab mängida. Emme ja issi ei saa mängida, nad peavad beebisid tuttu panema ja süüa tegema. **Elenor.**
- Suur on parem. Kooli minna

Ja nemad Vana-Võidu lasteaias.

Foto erakogust

- ja kirjutada. Emme ja issi saavad koos tududa. **Mia.**
- Ja. Saab oma sõbraga mängida. Suured peavad ulatama lapsele mänguasju ja raamatuid. Laps on tark, teab tähti. **Sofia.**

HOROSKOOP

15. oktoober – 15. november

Kaalud 23. september - 23. oktoober

See kuu võib kõikvõimalikke horoskoope lugeda ja neid mitte ülemäära uskuda. Paremini sobivad sulle siiski muhedad anekdoodid ja mahedad muinasjutud.

Skorpion 24. oktoober - 22. november

Võta mõni raamat ja paar värvilist vaht-rähte, ühenda nad ja võid kindel olla, et saad tulevikus kuiva triiksirge sügise märgi.

Ambur 23. november - 21. detsember

Labakutega klaverit ei mängi ja raadiost pornot ei vaata, alkovaba õlu ka päris ära ei peta. Oktoober on viinakuu, kuid võib vabalt ka vett juua.

Kaljukits 22. detsember - 20. jaanuar

Kuule sina, va sarviline olevus – tuima puksimisega kaugele ei jõua, proovi nügida. Soovitaks müksamist, aga see väljend on nüüdseks kahjuks rikutud, aitäh valitsejad ja muud bossid.

Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar

Aasta kõige värvilisem aeg on saabunud – otsi kummarid, paki kott ja kobi metsa. PS! Võta kaasa laetud mobiiltelefon, sest tühja telefoniga pilti ei tee ja üles ei laadi.

Kalad 19. veebruar - 20. märts

Võid vabalt lõikamata jätta, isegi, kui oled 7 korda mõõtnud. See kuu soosib pigem sidumisi, õpi mõned uued sõlmed ja vaata, et ise krussi ei lähe.

Jäär 21. märts - 20. aprill

See kuu ei maksa ülemäära kahelda, tee lihtsalt ära! Küll jõuad veel kahelda, näiteks järgmise kuu horoskoobis võime kahtlemist soovitada, saad tasa teha.

Sõnn 21. aprill - 20. mai

Suurepärane aeg muusika nautimiseks – kuula või tee, avasta ja soovita. Endiselt tuleb meelde tuletada, et muusika üks olulisemaid elemente on paus – kuula vahelduseks pikemat pausi.

Kaksikud 21. mai - 21. juuni

Nüüd tasub tasuva töö peale mõelda – jutt sellest, et palgatöö juures pole palk oluline, on pehmelt öeldes pläma. Tavaliselt räägivad seda personali spetsialistid, nooguta viisakalt ja oota järgmist palgapäeva.

Vähk 22. juuni - 22. juuli

Suurepärane aeg end üksikuna tunda ja seda nautida – pime, märg, kõle ja jahe, suhteliselt täiuslik eneseromantiliseks olenguks.

Lõvi 23. juuli - 22. august

Otsid nõuannet ja juhust horoskoobist? Seekord ei saa, varitse edasi ja oota järgmise kuu horoskoopi, ainult kuu veel jäänud.

Neitsi 23. august - 22. september

Kui miskit katki läheb, kutsu naabrimees – tavaliselt on neil õiged riistad ja teadmised, kuidas neid kasutada.

TEATED

• Ostan nõukogude-aegsete sõidautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda sõidukõlbmatut VAZ sõidukit varuosadeks. Tel 5565 1952

*****

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

*****

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hot.ee.

*****

• Ostan nostalgia nõusid, karpides lusikaid, keraamikat, vanu naiste ehteid jms. Tel. 53560761 Liina

*****

• Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras), fototehnikat, heliplaate ja muud vanavara. Tel. 58725458

*****

• Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Korterimajade renoveerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel: mehitus@gmail.com 53529476

*****

• Avatav "Nostalgiakohvik" ostab nõukogudeaegseid lauanõusid, serviise ja lillevaase. Tel: 58599737

*****

• Ostan sõidukorras kaubiku või mahtuniversaali: 58190200

Sündmusi Viljandi vallas

8.10-8.11 matk "Sea sammud Polli tamme juurde"!

16.-22.10 sügisene rattamatk Männiku Metsatallu.

18.10 kl 18.30 tantsukontsert "Rõõmusõõr 10" Uusna külamajas.

19.10 kell 10.30 etendus väikelastele "Havi keelest, havi meelest" Saarepeedi rahvamajas.

19.10 kl 13 Eakate klubi Meelespea pealelõuna Paistu Rahvamajas.

19.10 kl 15 eakate päeva tähistamine Tänassilma Rahvamajas.

19.10 kl 19 Viljandi valla mälumäng Holstre magasiadas.

20.10 kl 19 etendus Tinder Tänassilma Rahvamajas.

21.10 kl 13 Kolga-Jaani "Meie oma sügisjooks".

22.10 Noorelt Autokoolis 10. etapp Raassillas.

22.10 kl 12 rahvamaja-kooli-raamatukogu-noortekeskuse-kogukonna kodukohvikute päev Saarepeedi rahvamaja suures saalis, meeleolu loovad muusikud, tantsime seltskonnatantse.

23.10 kell 14 hõimukuule pühendatud sündmus Valma külamajas. Külla tulevad: folkloristika emeriitprofessor Pille Kippar ja Jaagup Kippar, kes tutvustab erinevaid rahvapille.

23.-29.10 sügisene rattamatk Raudnaela.

28.10 kl 13 Leie "Meie oma sügisjooks".

28.10 kl 10 Mustla DiscGolf 2023 Mustla discgolfipargis.

4.11 Tarvastu Karikas 8. etapp Raassillas.

5.11 kl 15 VILJANDI VALLA 10 SÜNNIPÄEVA tähistamine Heimtali spordihoones.

9.11 kell 17 isadepäeva tähistamine Saarepeedi Kooli ja rahvamajaga Saarepeedi rahvamajas.

12.11 Noorelt Autokoolis 11. etapp Raassillas.

Rohkem teavet sündmuste kohta leiad:

viljandivald.ee/kalender

KUU FOTO

Tarvastu Gümnaasium tähistas 19. septembril Maailmakoristuspäeva. Algklasside õpilased kaardistasid Mustla aleviku prügikastide asukohti ning alad, kuhu neid võiks juurde paigaldada. Vanemate klasside õpilased koristasid prügi neile määratud aladelt. Prügi jõuti korjata 14 Mustla tänavalt. Kõige tähelepanuväärsem ettevõtmine oli aga Mulgi pere korrastamine Tarvastu paisjärve kaldal. Õpilased andsid vee ja harja abil Mulgi pere rahvarõivastele uue ja särava ilme.

Foto: Rain Porss

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

• Pottsepatööd •
• Loodusehitus •
• Üldehitus •

+372 5675 1468
www.stoneandcrystal.ee

STONE AND CRYSTAL

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

SUSANNA MAISALU
25.08.2023

SEIDI ROOSIMAA
02.09.2023

ELEANOR PILK
03.09.2023

HUGO JASPER
SUIGUSAAR
05.09.2023

RUUDI HUBEL
06.09.2023

ANDRES TIGANIK
07.09.2023

EEVA TIGANIK
07.09.2023

ISABEL LORUP
12.09.2023

KEN-EERIK RAIMET
13.09.2023

MARKUS PIKAMÄE
15.09.2023

KASPAR ÕUN
16.09.2023

SOFIA HOOLEMAA
18.09.2023

KENNERT KARTSEPP
25.09.2023

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

LYDIA KÄOSAAR	102. 10.10.1921	Vissuvere küla
VILMA-MELAINÉ PÖLDUR	97. 24.10.1926	Viiratsi alevik
KARIN JOONSALU	31.10.1926	Porsa küla
VLADISLAV STAŠKEVITŠ	94. 05.10.1929	Tusti küla
VAIKI MARTINSON	16.10.1929	Puistu küla
ASTA TEDER	93. 02.10.1930	Vaibla küla
ELGA-JOHANNA TIGASSON	03.10.1930	Paistu küla
JOHANNES MERILA	92. 06.10.1931	Hendrikumõisa küla
LEMBIT MARTSIK	91. 14.10.1932	Sultsi küla
PRISKILLA ULITINA	26.10.1932	Marna küla
MILVI SIMS	90. 18.10.1933	Mustla alevik
ÄRNI KUUSIK	85. 02.10.1938	Vardi küla
MAIMU KRUHBERG	07.10.1938	Päri küla
VIIVI SIREL	14.10.1938	Suislepa küla
REIN SIMSON	17.10.1938	Mustla alevik
HEINO RESEN	29.10.1938	Vilimeeste küla
ÕIE SUURMAN	31.10.1938	Paistu küla
TIJU PITKÄÄRT	80. 02.10.1943	Sinialliku küla
IVI VAARMAA	02.10.1943	Sultsi küla
HELLEN MÄTTAS	05.10.1943	Valma küla
KARLI RUUL	10.10.1943	Joeküla
MATI LEEMET	16.10.1943	Tänassilma küla
MARI NÄLK	22.10.1943	Tänassilma küla
MAIE PAJUMÄGI	28.10.1943	Savikoti küla

VILJANDI VALLA-VALITSUS TEATAB

Viljandi Vallavalitsus teatab detailplaneeringu koostamise algatamisest Aindu külas ka-tastriüksusel 71501:002:0338 (Kingumetsa) vallavalitsuse 03.10.2023 korralduse nr 465 alusel.

Detailplaneeringu eesmärk on määrata planeeritava ala krundijaotus elamumaa kruntide moodustamiseks ja nende kruntide ehitusõigus. Detailplaneeringuala suurus on ligikaudu 10,7 ha. Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Viljandi valla veebilehel.

Tasuta koolitus Viljandis

Nutiseadme kasutamine algajale (16 t)

Laupäevadel 21.10 - 11.11.2023

Viljandimaa Puuetega Inimeste Nõukoja majas, Posti tn 20.

Grupp 1 kell 10-13.15

Grupp 2 kell 14-17.15

Kaasa võtta nutitelefoni.

Oodatud on täiskasvanud (vanuses 18-74 a), kes ei õpi tasemeõppes.

Info ja registreerimine Tartu Rahvaülikool 7361 548 või 53305 205.

Mälestame

VILLU SEIN
05.11.1951 – 03.09.2023
Tusti küla

HILSA MOSOLAINEN
04.04.1944 – 06.09.2023
Kookla küla

PEETER HAUVMANN
29.10.1962 – 08.09.2023
Valma küla

RAIN SARIKAS
16.10.1982 – 08.09.2023
Lolu küla

ENNO KURG
02.06.1944 – 09.09.2023
Peetrimõisa küla

RAIMO NÕUMES
15.10.1954 – 12.09.2023
Päri küla

ENE PUJU
13.01.1938 – 13.09.2023
Peetrimõisa küla

HEINRICH OJA
05.06.1924 – 14.09.2023
Mustla alevik

MAIE ESMAN
13.05.1955 – 14.09.2023
Mustivere küla

VALTER NOORMETS
05.08.1927 – 15.09.2023
Mustla alevik

TIINA PUKS
24.07.1966 – 26.09.2023
Soe küla

ENDLA TRUVELT
27.09.1951 – 28.09.2023
Vanavälja küla

Tallinnas & Harjumaal — **105,8 MHz**
Raplamaal — **91,3 MHz**
Pärnumaal — **92,7 MHz**
Virumaal — **97,0 MHz**
Kesk-Eestis — **101,0 MHz**
Lääne-Eestis — **94,2 MHz**
www.treraadio.ee

Tartu- & Jõgevamaal — **104,7 MHz**
Põlva- & Võrumaal — **101,7 MHz**
Viljandimaal — **93,7 MHz**
www.ringfm.ee

KIRIKUTES

EELK PAISTU MAARJA KOGUDUSES

22.oktoober, pühapäev kell 14 21. pühapäev pärast nelipüha. Kiriklik misjonipüha. Missa juhtmõte: Jeesuse saadikud.

2. november, neljapäev kell 18 Hingedepäev. Kõikide surnute mälestuspäev. Öhtupalvus armulauaga.

5. november, pühapäev kell 14 23. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Andke üksteisele andeks.

19. november, pühapäev kell 14 14. Valvamispuhapäev. Kiriku-aasta eelviimane pühapäev Missa juhtmõte: Valvake!

EELK KÕPU PEETRI KOGUDUSES

Sinu sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu teerajal.

Ps 119:105

22. oktoober kell 11 armulaua jumalateenistus

23.-24. oktoober Soome Tuusula praostkonna esindajate külas-kaik Viljandi praostkonda, ühis-seminar 24.10 Suure-Jaanis

26. oktoober kell 11 Armulaua-ga kirikutund Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuses

12. november kell 11 armu-laua jumalateenistus

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekstide lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülj www.viljandivald.ee

TULE KOOS OMA BEEBIGA VIIRATSISSE VÕIMLEMA!

☆ Võimlema ootame 2-12-kuuseid lapsi koos vanematega.

☆ Beebivõimlemist viib läbi füsioterapeut Piret Tšulkovski.

☆ Lisainfo ja registreerimine:

Facebookis "Beebivõimlemine Viiratsis" või beebivoimlemine@gmail.com.

VILJANDI VALD

10

PÜHAPÄEVAL, 5. NOVEMBRIL KELL 15.00
HEIMTALI SPORDIHOONES

ANSAMBEL: **SHANON**

ÜLES ASTUVAD KOHALIKUD KULTUURIKANDJAD
PIDULIKUD SÕNAVÕTUD JA ÜLLATUSED.
ÕHTU LÕPETAB ILUTULESTIK!

TASUTA!

Kohtade broneerimine tel 5345 4358 Liia Sirel. Eelregistreerimine tagab koha lauas!
Jälgi reklaami: viljandivald.ee ja valla sotsiaalmeedias